

Brevis ac dilucida Burgundi[a]e Superioris, quae comitatus nomine censetur, descriptio,

<https://hdl.handle.net/1874/453032>

2

Breuis admo-

DVM TOTIVS GALLIAE
descriptio, per Gilbertum
Cognatum Noze-
renum.

Galliae populorum, urbium, fluviorum
& montium, quo nomine & olim &
hodie dicantur, locupletissimus Index
Latinogallicus, ordine Alphabetico di-
gestus, eiusdem Gilberti Cognati No-
zereni diligentia pro sua erga
Galias amore elucu-
bratus.

*Si quid in his tabulis lector studiose nouatum
Videris, id causa non caruisse putes.*

BASILEAE.

Barcus admod.

DEM TOIVS GALGIB

delectatione vestra illud

Gogolium Noce

etiam

Gallicis proleptis in his

etiamque, quo non est

hodie deinde in

Interpellat omne

regnum, quibus Gallicis

formi delectatione

Gallicis omne

etiam

etiam in his

etiamque

etiamque

GILBERTVS COGNATVS

Nozerenus, apprimè nobilissimo atq; prudentissimo D. Philippo Guierche, D. à Che-neure, S. P.

Onqueror quidem, at- que doleo, uir nobilissi- me, me coactu & effla- gitatu aliquot amplis- simorum hominum, atq; sollicitatio- ne summæ eruditionis uiri Hugo- nis Babeti, describendæ superioris Burgundiæ munere suscepto, è gre- gario ecclesiasta, haud nobiliorem Geographum repente euasisse. E- quidè uel adhuc semipaganus, hæc arma timidè & inscien- ter tracto. Proinde meæ mihi conscius imbe- cillitatis atq; imperitiæ, nõ dum ad nominis huius dignitatem aspirare audeo. Verùm satis habeo in præ- sens, si magis scribentium commen- tarios, quàm Geographorum no- bilissimo ordini inseri uerè possim. Neque enim inest mihi uis illa diui- na, ac spiritus, cuius illi principes

A 2 Roma

EPISTOLA

4
Romanæ historiæ plenissimæ, æternis literarum monumentis res præclarissimè gestas commédauerunt. Neq; adsunt præsidia ea quibus alij abundant, otium, quies, animi uacuitas, & consuetudo hominum doctissimorum. Iam uerò cum certus sim, te constanter erga me bene uolentiam retinere, indecorum mihi putauit, si contentus conscientia redamandi, non etiam significationem aliquam eius affectus adiungerem. Cæterum nihil habens, quale tibi mittere cuperem, duntaxat in hoc genere, in quo cura & industria nostra uersatur: nec tamē longiores dilaciones ferens, mitto ad te nobilissimè atq; prudentiss. Philippe, Gallias à nobis aliorum etiã & non nostro iudicio, eodem & tēpore & calamo & opera cum Burgundia nostra descriptas, unã cum Latinogallico illarum indice. Nam te ab ineunte ætate propter summã nobilitatem tuam, singularem eru-

ditio.

ditionem et prudentiam, cæterasq̃
 maximas uirtutes, quas enumeran-
 di in epistola non est locus, feci plu-
 rimi, faciamq̃ quo ad uiuam. Ad-
 hæc multa emicant argumēta amo-
 ris & beneuolentiæ erga me tuæ.
 Hæc itaq̃ ad te mitto, aureis ærea
 commutans. Nostrium certe consi-
 lium erat, Veneris marito legēdum
 ea dare: sed amici restiterunt, quib.
 nonnihil ad scriptores rerum gesta-
 rum intelligendum collatura uide-
 bantur. In his aliquando populi no-
 men pro urbe accipitur: & sunt no-
 mina pleraq̃ barbara, sed usu tamē
 ita recepta, ut eruditi illis etiā non
 abstineant. Cætera lector æquus &
 intelligens, tumultuaria esse agno-
 scet, atq̃ ita demum agnitis igno-
 scet. Bene uale: Nozerethi, po-
 stridie Calend. Septem-
 bris.

BREVIS AD MODVM TO-
tius Gallie descriptio, per eundem Gil-
bertum Cognatum Nozerenum.

Gallie amo-
bitus.

Gallia quin-
que metis fi-
nitur.

Vicquid à Rheno, per Oceanum, Pyrenæos montes, mare mediterraneum & Apēninum usq̃, ad Anthonam terram clauditur, communi appellatione Gallia appellatur. Pyrenæis enim iugis ad occasum includitur, et ab Hispania secluditur. Ad septentrionem & Boream, Gallico Britānicoq̃ Oceano. Ad orientem autem solem, Rhenus illi paribus penè spacijs, & alpibus in Oceanum, quibus Pyrenæum iugum ex interno mari ad externū procurrat: qua meridiem spectat, Narbonense illi protenditur pelagus.

Sic quinque metis fi- nitur,	}	Rheno.
		Oceano.
		Pyrenæis montibus.
		Mediterraneo mari.
		Alpibus.

Bapti-

Baptista Mantuanus in Dionysio suo,
libro secundo:

Gallia terreni pars est non infima mundi,
Sed longè lateq; patens. Hispanica tangit
Oppida ab occasu: sese coniungit ab ortu
Italiae: nostro hinc pelago, qua respicit austrum,
Clauditur: Oceano, geminas qua respicit urfas,
Vnde uenit Boreas, hybernaq; frigora surgunt,
Et uada Theutonici tangit uastissima Rheni:
Terra hominum frugumq; ferax, armenta gregesq;
Vberibus pascens glebis, non languida ccelo
Tabifico, non mortiferis infesta uenenis,
Ut Libye: non perpetuis adoperta pruinis,
Sicut Hyperborei montes: non torrida ab aestu,
Qui faciat steriles, ut decolor India, campos:
Non etiam noctis pallens semestribus umbris,
Quale sub arcturo positum mare, & ultima Thyle.
Sed nec ut Aegyptus, qua fusa palustribus undis,
Sed ccelo & teneræ fecunda uligine terræ.
Et paulo post:

Igneas mens Gallis, & lactea corpora nomen
A candore datum populis, muliebria pingit
Ora color Tyrius, Paphium meditata decorem,
Ex geminis fecit natura coloribus unum.
Laeti, alacres, lusu, choreis & carmine gaudent.

In uenerem proni, proni in conuiuia, proni
 Ante dapes ad sacra deum: seruire, iugūq; (re
 Ferre negāt: fugiūt figmēta, et hyprocrisū: o-
 Liberi, ut ingenuis mos est: tetricosq; perosi,
 Venatu, aucupio, campos, montana, lacusq;
 Sollicitant: bellandi usu lætantur, equorum
 Terga fatigantes. loricae, hastilia, & arcus,
 Deliciae genti: sub dio ad sidera somnum
 Carpere, fuscari sole et ferrugine, pulchrū est.
 Puluere conspergi, grauibus sudare sub armis
 Pro patria, pro cognatis, pro regibus ire
 In pugnam & gladios, & morti occumbere,
 dulce est.

Capricor-
 nus Francis
 dominatur.

Aegoceros genti dominās, si credimus astris,
 Si damus hoc cælo arbitrium: citò mobile pe-
 Cordaq; largitus, rerū sitibūda nouarū. (ctus

Gallia.

A candore autem populī nuncu-
 pata est Gallia. Nam montes, & ri-
 gor cœli, ab ea parte solis ardorem
 excludūt: quo fit, ut candida corpo-
 ra non colorentur. Hinc Græci Gal-
 los, Galatas uocant, propter la-
 cteum gentis colorem. γαλαε enim
 eis est, quod nobis est lac: à quo no-
 mine Latini Gallos deflexere. Id
 quod

Galli, Gala-
 ta Græcis di-
 di.

Γάλα.

DESCRIP TIO.

quod etiam innuere apertè uidetur
Vergilius, ijs uersibus:

Galli per dumos aderant, arcemq; tenebant,
Defensi tenebris, & dono noctis opacæ.

Aurea cæsaries illis, atq; aurea uestis:

Virgatis lucent sagulis, tum lactea colla

Auro innectütur: duo quisq; alpina coruscat

Gesa manu, scutis protecti corpora longis.

Totius autem Galliæ	}	Longitudo, est 420 millia passuum.
		Latitudo, 313 millia passuum non excedit.

GALLIA OMNIS TRI-
plex.

Cisalpina, quæ & tonsa, siue toga
ta dicitur, quòd eius tractus homi-
nes, toga Romanorum passim ute-
rentur. Inter autem Apenninum et
Alpes, et sinum Adriaticum interia
cens planicies, citerior Gallia nomi-
natur. Gallia Romanis Cisalpina
dicitur; nobis Celle, qui est dela les

A 5 monts,

monts . Pars est Italiae Lombardiae.

Transalpina, quae & Comata dicitur, ab insonis crinibus. Veteres namque Galli nutriendae comae studio tenebantur.

Braccata, quae secus littus mediterranei freti porrigitur: à braccis, id est, femoralibus prolixis, uestiū genere, sic uocitata: quo utebantur, qui praeter hoc sagis tecti (Strabone teste libro quarto Geographiae) & uestibus breuibus, quibus uix nates tegere poterant, uestiebantur. Postea etiam Narbonensis est dicta, à Narbone colonia, omnium Galliae regionum fertilissima, et (ut ait Plinius) nulli prouinciarū postferenda. Diuiditur ab Italia amne Varo, & Alpium iugis: à reliqua Gallia latere septentrionali, Iura & Gebenna montibus. Hodie Prouincia dicta est.

*Braccæ, fese
moralia.*

TRAN-

DESCRIPTIO.

17

TRANSALPINA EX CAE-
fariſ descriptione triplex.

Belgica, mari Oceano, Rheno,
Matrona & Sequana fluminibus
includitur, & pro maiori parte lin-
gua Theutonica utitur. Dicitur au-
tem Belgica, quaſi bellorum gens,
uel bella gerens. Continet Germani-
am primam & ſecundam.

Belgica unde
dicta.

Has Matro-
na & Se-
quana diui-
dunt.

Celtica, ſive Lugdunenſis, Gar-
rumna, Matrona, Sequana, & Rho-
dono fluminibus complectitur. Hæc
nunc dicitur Francia. Celtæ enim à
Francis Germaniæ ſubacti, Franci
occidentales cœpere dici: à quibus ip-
ſa prouincia denominatur.

Francia.

Aquitania, ab obliquis aquis, Li-
geris dicta, Aremonica ante appella-
ta, à Garumna ad Oceanum mare
& Pyrenæos montes extenditur. A
Circio enim, Septentrionali uento,
occidentem uerſus, Oceanum ha-
bet, qui Aquitanicus ſinus dicitur:
ab occaſu Hiſpaniam, à Septentrio-
ne Lugdunenſem prouinciam, à Me-
ridie Narbonenſem. Corporibus ho-
minum et lingua à cæteris differt: ho-
die Gaſconja dicitur.

Aremonica.

Has Garū-
na flumen
diuidit.

Circius uen-
tus Septērio-
nalis.
Aquitanicus
ſinus.

Gaſconja.

CISAL

- Cisalpinae Galliae, quae Italiae finibus inclusa est, & aliquando Liguria nomen habuit, prouinciæ:
- Liguria.* Liguria, inter Ticinũ & Abduam, Padum & Alpes.
- Löbardia.* Lombardia, siue Langobardia, regio totius Italiae uberrima, oleo, uitis, frugibusq; foecunda, aquis & lacubus illustris, fructibus & piscibus copiosa: uicis, arcibus, et opulentis. ciuitatibus insignis.
- Venetia.* Venetia, regio & urbs clarissima, totius orbis emporiũ, in paludibus maris Adriatici miro artificio ædificata. nunc Marchia Teruifiana.
- Marchia Teruifiana.* Marchia Teruifiana.
- Romaniola.* Romaniola, siue Romandiola, olim Flaminia, & Aemilia, Iapidia et Carnia, nunc Forum Iulium.
- Romãdiola.* Romandiola, siue Romandiola, olim Flaminia, & Aemilia, Iapidia et Carnia, nunc Forum Iulium.
- Flaminia, Aemilia, Iapidia, Carnia.* Flaminia, Aemilia, Iapidia et Carnia, nunc Forum Iulium.
- Forum Iulium.* Lombardi, siue Langobardi, dicti sunt uernaculo Germanorũ sermone à promissa barba, cui nutriendae præ alijs Germanorum gentibus unicè studebãt, nunc Insuabres dicti

dicti sunt: sub quibus sunt Græcæ originis,

Orobij, nunc Briantei nominantur, quos secundum Alpium crepidines Cenomani Brixienfes sequuntur: à quibus originem traxere Cenomani Celtæ, nunc Lemans dicti, Andegauenfibus proximi, & Rhedonibus uerfus Oceanum.

Orobij.
Briantei.
Cenomani,
Brixienfes
& Celtæ.
Lemans.

Veneti.

Veneti.

Ananes, non longe habitant à Maffilia.

Ananes.

Boij, Bononienses: à quibus Boij, nunc Borbonenses, Heduis uicini, orti funt.

Boij, Bononienses & Borbonenfes.

Eganes.

Senones.

Geffatæ, nunc Romanioli,

Geffatæ.

Sallafsi, nunc Pedemontani, iuxta alpes Graias, olim Cotij, regnū nunc Ducis Subaudiæ, quos Lebui sequuntur. Hinc Salij, ultra Nicæam montes incolentes, quo nomine Franci prius appellati funt: quod etiam eorum leges arguunt, quæ Salia nominantur.

Romanioli.

Sallafsi.

Pedemontani.

Lebui.

Salij.

Franci.

Salia leges.

Infu.

Insubrorum, siue Longobardorum
urbes sunt:

- Vrbes Insubrū & Longobardorū.* Mediolanum, Galliae Cisalpinę totius metropolis, à Medo Insubrū duce dicta: uel quòd inter amnes media, ueluti Mesopotamię regio, sita sit. In cuius agro sunt:
- Mutina, Modena.* Mutina, uetustī nominis ciuitas, Romanorū colonia, nūc Modena:
- Laus Pompeia, Lauda.* Laus Pompeia, siue Lauda, in ripis Abduę.
- Rego.* Regium, nunc Rego.
- Parma.* Parma, ab amne Parma, ipsam influente. } Boiorum } fuerunt.
- Placentia.* Placentia, iuxta Trebiam flumen. }
- Alexandria.* Alexandria, quam interfluit amnis Tanarus: &
- Asta.* Asta colonia, inter Ananes numerantur.
- Alba, Pompeiana.* Alba, Pompeiana à Plinio appellata.
- Mantua.* Mantua, Virgilij uatis clarissimi patria, quam Mincius amnis undique circumfluit.

Hinc

Hinc non procul est Riua oppi- *Riua.*
 dum, Belzoiosum, Moguntiacum,
 Castillionum, Vosifium: Bine, nūc *Bina, Binae*
 Binaicum, Castrum Sepri, Maxen *scum.*
 tia, Vicomercatus: Manlianum,
 nunc Marlianum.

Orobiorum ciuitas præcipua est *Marlianū.*
 Nouocomum, trium Pliniorum pa *Orobiorum*
 tria, in margine Lariano: à quo non *urbes, Nouo*
 procul est Bergamum, sub Rheti- *comum,*
 cis alpisibus. *Bergamum.*

Paphia, quæ & Ticinum, à Tici- *Paphia.*
 no flumine, in cuius laudes Ro- *Ticinum.*
 dolph. Agricolaë Panegyricon ex-
 tat. Vicus Martis, Brianteorū me- *Vicus Marti-*
 trocomia. *sis.*

Licinophorum.

Melcium.

Cenomanoꝝ metrocomia est *Brixia.*
 Brixia, arce & duplici muro muni-
 tissima.

Cremona, Mantuæ uicina, Quin *Cremona.*
 tilij poetæ patria.

Bebriacum.

Crema: ad ripas Serij.

Bebriacum.

Crema.

Non

Non longe à Cremona, castrorum locus à Tacito celebratus.

Venetorum ciuitates praeipuae.

Venetorum ciuitates.

Venetiae.

Venetiae, cultu, legibus, institutis, ciuilitate, & potentia clariss. quae regna possidet, & moderatur:

Forum Iulij.

Forum Iulij, Octavianorum colonia, Paulino, Suetonio, & Iulio Agricola celebratissima.

Aquileia.

Aquileia uetus, ad Natisonem amne, ex Carnicis iugis delapsum, posita, quae patriarcham habet: caeterum hodie, ut in ruinis, urbis magis uestigia, quam urbem cernas. Ab ea non longe est Altinum, etiam celebre.

Altinum.

Patauium.

Padua, alio nomine Patauium, dictum quasi Padauium, à Padi uicinitate: ubi Antenoris sepulchrum, à quo conditam ferunt. Nobilitata est maxime T. Liuius, & historico et oratore facundissimo: Paulo Iurifconsulto, Flacco & Volusio poetis. Venetorum ditioris est.

Taruisium, ciuitas moenibus, arce &

ce & aquis munitissima. Hanc interfluit Silis, amnis placidissimus.

Tarvisium.

Silis fl.

Tridentum. Hoc loco transitus est Alpium, quæ Tridentinæ uocantur.

Tridentum.

Vicentia, per cuius agrum Rharonus & Bacchilio amnes dilabuntur: qui ubi ad Vicentiæ moenia cõfluxere, Medoacus fluuius appellatus in mare Adriaticum defertur.

Vicentia.

Verona à Gallis condita, ut lib. 2. Iustinus refert, eam Athesis intersecat: in cuius agro Benacus Mincium amnem eijcit. Sub Venetorum ditione.

Verona.

Feltrum, itẽ Bellunnum, & Opitergium, Veneti tractus ciuitates extitere.

Feltrum.

Bellunnum.

Opitergium.

Boiorum metropolia fuit Tannetum: nunc Bononia est, quæ Felcina ab antiquis est dicta. Hanc urbem Rhenus alluit. Bononiam alteram reperies inter Celtas, ad littus Oceani.

Boiorum urbes.

Tannetum.

Bononia duplex.

Felcina.

Fidentiola, uetustissimũ oppidũ.

Fidentiola.

B

Secus

- Hostilia.* Secus Padum Hostilia est.
- Guastalla.* Item Guastalla oppidum præcipuum, cum castro munitissimo.
- Brixellum.* Mox est Brixellum.
- Pollentia.* Ad Eganæ Pollentia, olim urbs eximia, ad ripas Tanari: nunc pagus est exiguus, à quo duobus ferè milliaribus pass. abest Forum Trionorum, nunc Bertonorium.
- Bertonoriū.* Alba Pompeia, Aquæ Statiellorū, Derthona, Casale, & Bobium, in Coctijs alpibus reijciuntur.
- Alba Pompeia.*
- Derthona.*
- Bobium.*
- Scna.* Ad maritimas Alpes iacet Sæna, titulo Marchionatus illustre municipium. Ex his locis oritur Tanarus.
- Tanari oratus.*
- Urbium Gessatarum nulla habetur mentio: uerum quæ nunc sunt, ferè à Romanis & alijs Italiæ populis conditæ sunt.
- Ferraria.* Ferraria, quæ inter urbes Italiæ primarias nunc haberi potest.
- Adria.* Adria, bellis protrita fuit, uersus quæ est Rauenna, urbs à Thessalis condita.
- Cesenna,

Cesenna, uino optimo nobilis. *Cesenna.*

Sarsina, Plauti patria. *Sarsina.*

Forum Cornelij, nunc Immola dicitur. *Forum Cornelij.*

Hinc non longe fuit Fauentia. *Immola.*

Senonum metrocomia fuit Senogallia. hac ætate urbecula est. *Fauentia.*

Non procul hinc Metaurus fluius. *Senogallia.*

Deinde est Pisaurum cum amne, Faunū, Fortune colonia: nunc Marchia Achonitana, olim Picenum. *Pisaurum.*

Pedemontanorum urbes.

Augusta Taurinorū, hodie Taurinum. Augusta Sallafforum. *Augusta Taurinorū.*

Mons Regalis: Secusium, nunc Susa. *Taurinum.*

Lebuorum urbes. *Augusta Sallafforum.*

Forum Lebuorum, siue Liberiorum, aut Lebetiorum, nūc Burgum *Susa.*

Lauizarium uocant. Hinc Sylleuenium, & Rhaudium, nunc Rhodobium, Augusta prætorum, in faucibus Graiarum Penninarumq; Hy- *Lebuorum urbes.*

porrhedia. *Burgū Lauizarium.*

Sylleueniū.

Augusta prætorum.

- Vercellæ.* Mox sunt Vercellæ, ad ripas Sicciae, quem Plinius Sesitem uocat. Ad ripas Ticini Vergeminum est, quibusdam dictum Viglebanum. Hinc sunt, Casilinū uetus & nouum, Annibalis geminae columnæ, nunc Gambalotū. Postrema Lebetiorum urbs est Lacmellū, Ptolemæo Gaumellū, Antonino Lauinellū. Hoc tēpore pagus est satis contractus, nec quicquam ostentans antiquitatis præter nomē: per cuius agrum dilabūtur, Terduplus & Aconia. Saliorum urbs præcipua Nouaria, quæ in suburbijis habet fluuios illos duos mirę iucunditatis, Aconiam ab occasu, & Terduplum ab ortu. In extremo agri Nouariensis margine Municipium est.
- Saliorum urbes.*
- Nouaria.*
- Municipiū.*

Cisalpinae Galliae flumina & lacus.

*Duriæ flus
uij duo.*

E Montibus quos Salassi colūt, duæ defluunt Duriæ, inter Augustam Taurinorum et Clauasium, Morgus

Morgus est, qui nunc Orchus ap- Morgus, siue
pellatur: & fluuius alter, quem Stu Orchus.
riam nomināt. Inde est Sefites, quē Sturia fl.
Sicciam etiam uocant: unde Siccia Sefites, siue
ni populi. Mox est Aconia inter Siccia fl.
Nouariam & Sefitem, & inter Aconia fl.
hanc & Ticinum Terduplus. Tici- Terduplus
nū Verbanus lacus emittit, cui ob fl.
latitudinem Maioris cognomē est Ticinus fl.
inditum. in Verbanum se duo lacus Maior.
exonerant: alter ab occasu, ex agro Verbanus la-
Nouariensi, quem Ortæ lacum no- cus.
minant: alter ab oriente, cui Luca- Ortæ lacus.
no ex adiacenti oppido nomen est. Lucanus la-
ambo autem pisculenti admodum. cus.
Medio autem Verbanus est, uelut
Alpinarū aquarū rex et dominator.

Verbanum sequitur Larius, ea- Larius lac.
dem longitudine, latitudine autem Abduas lac.
minor longē: in quam descēdit Ab-
duas, ex Rheticis montibus præci-
pitatus. Vnde & Danubius, qui & Danubius, si
Ister appellatur. ue Ister.

In Abduam ex Bergomatum
montibus, Brembus fluuius irrum- Brembus fl.

Serrius fl.
Padus, Ery-
danus fl.

pit. Defert etiam secum ex eisdem
ferè alpibus Serrium, in Padū, qui à
Græcis Eridanus dicitur, nullis Ita
liae fluminibus inferior: & in Adria
ticum prorumpit sinum, apud quē
Phaetonem cecidisse, in fabulis tra
ditum est.

In agro Insubrum XVII. lacus,
flumina autem LXIII. esse, Blon
dus testatur: eorum tamen nomina
non recenset.

Eurpylis fl.
Lambrus si
ue Vmbro.

Est Eupylis fluuius, qui Lam
brum emittit, Vmbro ab alijs
dictum.

Orona fl.

Est & Lambrus alter, quem In
subres Meridianum uocant, et Oro
na altera: qui pariter excipiuntur à
Lambro, quem emittere Eupylim
diximus. In quorū confluenti S. est
Angelus, oppidū elegantissimum.

S. Angelus,
op.

Sebunus l.

Isseus lac.

Ollius fl.

Mela fl.

Brochus fl.

Morma fl.

Deinde Sebunus est lacus, qui
nunc Isseus appellatur. hic Ollium
emittit fluuium.

Ex Brixiano agro Mela, Broc
cho, & Morma.

Ex

DESCRIPTIO. 23

Ex Tridentinis alpibus Sarca fluuius effluit. *Sarca fl.*

Benacus lacus est Veronensis agri, citrorum copia odoratissimus. *Benacus lac.*
 Ex eo Mincius egreditur: in cuius ripa oppidum est Governum. *Mincius fl. Governum opp.*

Athesis fluuius ex Alpibus deriuat. *Athesis fl.*

Mox est Medoacus, quem nunc Bacchilionem Veneti nominant: medio hic Vicentiam diuidit. *Medoacus fl. Bacchilio fl.*

Timauus, Brenta etiam dictus. *Timauus fl. Brenta.*
 Sifinus, Musio, Anaxus, qui nunc Planus. *Sifinus fl. Musio fl.*

Vayanus, nunc Calorius. *Anaxus fl. Planus.*
 Lipientia, ex Opiterginis montibus, nunc Lipientia, in quem influat Meduna. *Vayanus, nunc Calorius.*
 Alsa, nunc Liminius. *Alsa, nunc Liminius.*

Hisce fluminibus uniuersa Cisalpina uersus Alpes irrigatur, quæ ferè omnia in Padum deferuntur. *Lipientia, nunc Lipientia.*

Ex Apennino autem ista effluunt: *Meduna fl. Alsa, nunc Liminius.*
 Borbus, cuius sunt initium Aquæ Statiellorum Ligurum. Mox est *Borbus fl.*

- Tanarus.* Tanarus, quem aiunt torrētium 12.
Ratus, Scri- illuione augeri. Ratū Plinius ap-
nia, Iria fl. pellant, quem alij Scrinia. Georgius
Serraualle Merula Iriam putat appellari. Serr-
op. ualle oppidum ferè alluit penes Vi-
 cheriam.
- Coronus fl.* Coronus est fluuius, Ratū, Pau-
Statola fl. lo Iouio Statola dictū : in cuius ho-
Albianū op. stio est Albianum oppidum.
- Copa fl.* Sequitur Copa fluuius, & illum
Tunnus fl. Tunnus, à quo alluitur S. Ioannes,
S. Ioānes op. agri Placentini oppidum.
- Trebia fl.* Illinc rectā itur ad Trebiam, Ni-
Nicia fl. ciam à Plinio dici putarim, quam
Nura fl. recentiores Nuram appellāt, apud
 Fidentiolam.
- Tarus fl.* Illum Tarus, Rarus, Arda, Ocha,
Rarus fl. Conius sequuntur.
Arda fl. Oritur Tarus ex colle Bardonis,
Ocha fl. in cuius cacumine est monasteriū
Conius fl. Luthprandi.
- Parma fl.* Deinde Parma est, auctus Bagā-
Bagātianus tiano torrente. Lentiam non pro-
fl. cul à Brixello Padus excipit, Rhe-
Lentia fl. gium uersus.

Crustulus fluuius medio secat Crustulus fl.
uiam Aemiliam.

Paulò ulterius progredienti Si- Sicla fl.
cla, qui Salinium ingreditur, oc- Salciniũ fl.
currit.

Huic ferè inheret Sculterna, nũc Sculterna fl.
Panarus: in quem nõ procul à Mu- Panarus fl.
tina, Formigo ingreditur. Formigo fl.

Inter Sculternam & Samogiam Samogia fl.
fuit Forum Celtarum, siue Gallo- Forum Cela-
rum, nunc Burgus Francus, non tarum.
longe à Perticeto. Burgus Frã-
cus.

Claterna uetus oppidum sequi- Claterna
tur, nunc Quaderna. Est eiusdẽ no- op.
minis torrens, qui postmodum ad
Caballos dilabitur.

Vicus S. Petri Silere alluitur. Siler op.

Rhenus Bononiam præterfluit, Rhenus fl.
Vatrenus forum Cornelij, nũc Im- Vatrenus fl.
molam.

Mox sequitur Senius, in cuius ri- Senius fl.
pis Cunium fuerat oppidum. Cunium op.

Non lōgè hinc est Tiberiachum Tiberiar-
oppidum, nunc modò Caballí, mo- chum op.
dò Bagnacauallum. Caballi.

B 5 Inter Bagnacauallum.

Inter Forum Liuſij & Salsubium,
 Mōtonus fl. nunc Carum, Montonus interfluit,
 ē cuius montis regione Tyberis o-
 ritur.

Hedefis fl. Proximè huic est Hedefis, Rener
 Auexa fl. matis, Auexa, & Benanus, fluuij.

Benanus fl. In Apennini colle Britannorum
 Bretonori- siue Pompilij forum, nunc Breto-
 um. norium, uisitur.

Sapis fl. Ad Ceruiam salinis celebrem, Sa
 Ariminus pis defertur: Ariminus, nunc Mari-
 fl. da, Crustumium, Concha, & Ru-
 Marida fl. bicon,
 Crustumū

fl. Nō procul à Metauro fluuiō mōs
 Concha fl. est Asdrubalis, nunc Asdrauallis.

Rubicon fl. Antiqui, montes altos Alpes uo-
 cauerunt, Græci Cimenios mōtes,
 quibus Gallia Cisalpina indui uide-
 tur. Ab eodem autem loco & Al-
 pes & Apenninus initium capiūt.
 Strabo ad Genuam Liguriæ metro-
 polim, & occidentis emporium fre-
 quentissimum, Alpium & Apen-
 nini exordium reijcit.

DICTAE SVNT AVTEM

Alpes, uel à

Vicinia { Ut maritimæ, quæ à Vadis Sabbatijs ad Mœne
ci portum, & hinc ad Vari fluminis hostia, longis
anfractibus & lunatis cornibus extenduntur.
Graia à Coctys ac Segusio initium capiunt, &
in Augustam prætoriam protenduntur. In ijs est
Tarantasia, & Oclodurum: nunc S. Mauricius,
nunc Cinefius, appellantur.

Regibus, ut Coctia, sunt inter Graias & Maritimas, in qua
rum exitum uersus Italiam Segusium est, à quo illa
rum initium est.

Altitudine, ut Summa, quibus initium à Scsite, et finis ad Ver-
banum lacum. In ijs est Siccianorum metropomia
Varalle, & Ocelle, & Bormonicum.

Penninæ, quæ & Thusanæ, initium capiunt ab Au-
gusta prætoriam, & finiuntur ad Scsitam.

Summas recto tramite orientem uersus Leo-
pontia sequuntur, in quibus sunt Suitenses.

Leopontiarum finis, Rhetica est initium, in qui-
bus Rheti, nunc Grifones, quorum metropolis est
Curia. Hæ Rhenum effundunt, ac iuxta accolarum
diuersitatem uaria asciscunt nomina: ut montes S.
Populis, ut Bernardi, S. Gothardi, quod in horum uertice ædes
D. D. Bernardo & Gothardo sacræ conspici-
antur.

Iam sequuntur Tridentina, ubi est Tridentum.

Iulia, quibus ex foro Iuly transitur in Noricum.

Alpium extrema sunt Carnicæ.

Brac.

Braccatæ Gallie ditiones.

- Prouincia quæ.* Prouincia Romanorum. Eam autem partem quæ est trans Rhodanum, uersus mare mediterraneum, usq; ad Liguriæ montes, Galli peculiariter hodie uocant Prouinciam.
- Languedocia.* Languedocia, pars est Prouinciæ Galliæ, sicut Cæsar & antiquitas illam uocarunt.
- Delphinatus.* Delphinatus, porrigitur usq; ad Allobroges, qui nunc Sabaudi: &
- Allobroges.* Taurinos, qui Pedemontani hodie dicuntur.
- Sabaudi.*
- Taurini, Pedemontani.* Sabaudia cis & ultra Lemanium lacum, id est, Lofannæ.
- Sabaudia.* Populi.
- Prouinciales.
- Tarentasij.* Tarentasij, Sedunis finitimi, iuxta alpes Pœninas.
- Allobroges.
- In Delphina-
tu
{	Blagouij.
	Brannouices.
	Eburoduni.
- In Lan-

In Langue-
docia { Tolofatiij, siue Tolo-
fates.
Volcæ.
Nitiobriges.
Tectofagi.

*Uterque
est Langue
docia*

Narbonenses.

Ruscini.

Sallyes, Plin. lib. 3. inter Ligures trā Sallyes.
salpinos enumerat.

Albienses.

Alboeci.

Vocontij, quorū regio ad Allo- Vocontij.
brogas usque protenditur, per pro-
fundas Graiarum alpium ualleis.

Ciuitates nobilissimæ.

Narbo, colonia & metropolis in Narbo.
Languedocia.

Tholossa, sub ipsis penè Pyrenæi Tholossa.
iugis. Senatus Tholosanus.

Mafsilia, à Phocensibus condita, Mafsilia.
de cuius institutis & moribus pri-
scis, Cicero in Flacciana oratione.
Strabo quoq; author est, consueuif-
se Romanos mittere liberos suos
Mafsiliam, ad Græcas disciplinas
discen-

discendas. Perpenniana.

Carcaſſona.

Valentia.

Bitera.

Agathopolis Agathopolis, uel Agatha, nunc

Agatha. Monſpeſſulanus.

Monſpeſſu- Accuſianorum colonia, nunc

lanus. Gratianopolis, in Delphinatu ſe-

Accuſiano- natus. Aquæ Sextiæ, Senatus A-

rii colonia. queniſis, in Prouincia.

Gratiano- Arelata, ſiue Arelas.

polis. Auenio.

Aquæ Sex- Tollonum.

tia. Vienna.

Arelata. Vertacomatora, pagus præcipuus

Vertacomatora. Vocontiorum.

Nicea.

Gebenna. Gebēna, emporium Allobrogum,
in ripa Lemani: & plures aliæ, de
quibus inferius in Indice.

Aquitaniæ Gallia ditiones.

Guienna. Guiēna, quæ ducatus nomen ob
Vafconia. tinet, et Vafconia, propriè ad Aquitani-
taniam pertinent, & eo ſolo nomi-
ne olim cenſebantur.

Popu

Populi à ueteribus enumerati.

Aquitani, à quib. huiusce Galliae *Aquitani.*
 partis nomen datum. Vascones in *Vascones.*
 Aquitaniam migrauerūt, quos A-
 quitanica oppida compluscula te-
 nere constat,

In Vasconia sunt {
 Tarbelli.
 Datiij.
 Bigerones.
 Aufci.
 Cantabri.

Pictaui, siue Pictones.

Taruifatij.

Garumni.

Cocofates.

Cenomani.

Sigubates.

Andes, siue Andegauenses.

Anxitani.

Vassarij.

Fluffati.

Rutheni.

Lemouici, siue Lemouices.

Auerni, Celtis à Marliano annume-
 rantur.

Bituriges.

Bituriges

Bituriges.

Auaricum,

Biturigum.

Bituriges

Bituriges. Horum oppidum Auaricum, cuius Cæsar lib. 7. belli Gallici meminit: nunc Biturigum. Hi mediam Gallia regionem obtinent, æquali propè spacio undiq; dirempti à finibus. Ducatus nomen obtinent. Nomina etiã quædam habet recentia, puta:

Claremontenses.

Petracoriij.

Vellaunij. Vellaunij, nunc S. Flori. hos inter Celtas Marlianus reponit.

Tutelenses.

Mimotenses.

Albienses.

Castrenses.

Amicienses.

Vabrenses.

Et plura huiusmodi, quæ breuitatis causa hic omittuntur.

Burdigala

In Aquitania sunt metropoles Suffraganeæ, & præcipuæ ciuitates:

Burdigala.

Burdigala, præter alias eximiè clara, inter Garumnã & Auscios, Ausonij patria. Burdegalicus Senatus.

Auari-

○ **Auaricum, Biturigū ciuitas, nūc** *Auaricum.*
Bituris. *Bituricum.*

Auxitana A.

Turonia A.

Tholofsa Senatus.

Andeuagia.

Aginum, nunc Angolisma.

Angolisma.

Albaugusta, nunc Albia.

Albia.

Vellaunium, nunc S. Florus.

S. Florus.

Reliquas in indice enumerabimus.

Amnes primi, & maximi.

Liger, potissimus in ea regione
 fluuius est, qui eam à cætera Gallia
 diducit. Oritur in Auernia, & lon-
 gissimè profluens infra Nanetes,
 in Oceanum exit. Garumna descē-
 dit ex Pyrenæis montibus, allabitur
 Tholosam, & propè Burdegalam
 exonerat in Oceanum.

Liger.

Garumna.

Lalerius,

Carus.

Chalentam.

Dordonna.

C

CEL

CELTICAE GALLIAE PR O-
uincia.

	Francia.	}	
	Burgundia inferior.		
Normania.	Normandia, siue Nor- mannia.	}	
Britania mi- nor.	Britania minor, sic ap- pellata propter maiore, nempe Angliam. Eas continet ciuitates, quas		}
Aremonica ciuitates.	Cæsar uocat Aremoni- cas. Totius Gallia lon- gè maximæ sunt, & o- pulentiss. Normannia, & Britannia.		
	Borbonia. Auernia.	}	
	Populi.		

In Francia, Parisienses, qui & Lu-
tetiiani.

Hedui.	}	Hedui, Celtarum clarissimi, ac Se- quanis contermini.
Burgundia inferior		}
	}	
		}
	}	
		}
	}	

DESCRIPTIO.

37

In Normannia { Neuftri.
 Ambilates.
 Bellocassi.
 Lexouij.
 Eburonices.
 Aulerci. Aureliē
 ses, siue Aurelia- Aureliēsē.
 ni.

In Britannia { Olifsimi.
 Diablintres.
 Curiosolita.
 Rhedones.
 Nanetes.
 Cadetes.
 Veneti, littora Veneti.
 Oceani Gallici
 incolentes.

Boij, nunc Borbonij. *Boij.*

Auerni. *Borbonij.*

Senones.

Ambari, seu Niuerni. *Ambari.*

Carnutes. *Niuerni.*

Britones.

Veromandui.

Lugduni.

C 2 Plu.

36

G A L L I A E

<p><i>la 20 mi</i> <i>3 mi</i> <i>10 mi. Matruis</i> <i>Siquana 3 mi</i> <i>maur</i></p>	<p>Rhodanum Ararim <i>son</i> Sequanam Ligerim Matronam</p>	<p>} Flumina si- ti, quos lon- gū esset enū- merare.</p>
--	---	--

Ciuitates metropolitanae, suffraganeae,
& clarae:

Augustodunum. Augustodunum, Heduarum
urbs opulentissima.

p. lion arar la
sear de rhodan

Lugdunum. Lugdunum, colonia, emporio
in omni Gallia celeberrimo, ubi **A-**
rarim amnē incredibili lenitate flu-
entem Rhodanus in se recipit.

De quo Rossetus sic,
Vrbibus inscribūt domini sua nomina reges,
Vrbi sic Lugdus nomina prima dedit.

p. Lutetia la prius
al. mauris

Lutetia. Lutetia Parrhisiorum, frequens
& populosa, Academia & Gymna-
sijis celebris, tum Senatu, amplissi-
mam in Gallijs iurisdictionem ha-
bente.

Agendicum, Agendicum, nunc Senonis.
Senonis. Ebredunum.

Alexia. Rothomagus Senatus.

Alsetum. Alexia, nunc Alsetū, in Burgundia.
Diuisio,

Diuisio, ubi Senatus.

Cabillonum.

Matiscon.

De alijs inferius in Ciuitatum ca-
talogo.

Amnes primi & maximi Celticae
Galliae.

Matrona, ortum habet ex Lin^o *Matrona.*
gonibus, labitur per Campaniam,
& duobus supra Lutetiam milliarⁱ
bus in Sequanam influit. Ambo
Celticam prouinciam à Belgica di-
ducunt.

Ligeris. *per orlean*

la lora

Iona, Albis, & Osa, sed prius au *Iona.*
sta flumine Axona, commiscentur *Albis.*
Sequanæ. *Osa.*

Elauer, ex Auernis profluens, in *Elauer.*
Ligerim desinit.

Viana.

Oba.

Sorda.

Druentia.

Rho supra Sedunos emanās, per
lacum

Rho. lacum Lemanum tanto impetu deuectus, ut multo spacio supernatet, paulo infra Dano iungitur. hinc *Rhodanus fl.* fit Rhodanus: qui ubi praeterijt Lugdunum, ad meridiem conuersus, incredibili rapacitate infra Arelatem duobus ostijs in mare mediterraneum sese eijcit: Isara tamen & Druentia prius receptis. Lemanus lacus in Allobrogibus, per quem Rhodanus fluit.

Belgicae Galliae ditiones.

Nuithlândia. Nuithlandia, in Auentico tractu, Burgundiae pars fuit.

Vallis Pœni Vallis Pœnina, hodie Valesia, iuxta alpes Pœninas, cuius caput *Se*
na. dunum.
Valesia.

Vantua.

Heluetia. Heluetia, hodie Suiceria: qui hodie hanc regionem tenent, *Suiceria.* Alemanni sunt. Heluetij enim gens Gallica fuit, quae interijisse putatur.

Burgundia.

Elfatia. Elfatia, ab Alsa fluuio, qui eam meridiam interfluit, nunc Illa quoque dicitur.
Alsa fl. illa dicitur.

Lo

Lotharingia.

Lucemburgum.

Sylua Arduenna uniuersa cū sin- *Arduenna.*
 gulis sibi adiacentibus, & ea inclu-
 sis populis ac locis. Hodie dici-
 tur Ardenna, apud Namurcum, ac
 magna pars est dioceseos Leo-
 diensis, & pars Ducatus Luxem-
 burgensis ac Iuliacensis, usque Co-
 loniam. Totius Galliae maxima fu-
 it sylua: hodie Eysia dicitur. *Eysia.*

Iulia.

Gueldria, siue superior Batauia. *Batauia duo*

Hollandia, siue inferior Batauia, *plex.*
 Traiectensis etiam dicta. *Gueldria.*

Phrysia.

Brabantia.

Selandia.

Vuestria, seu Vuestricha, imperi *Vuestria.*
 tis Neustria dicta.

Flandria.

Hannonia, sub qua bona pars Gal *Hannonia.*
 liae Belgicae comprehenditur.

Picardia.

Campania.

Populi.

Nuithones	}	Vandalorū natio. Hi à plerisq; inter Belgas reiiciūtur: sed à Cæsare Cel- tis annumerantur.
Vautuates		
Heluetij, nūc		
Suiceri. Bur- gūdi, olim Se- quani		
<i>Seduni.</i>	Seduni, inc olæ uallis Pœninæ iu- xta Veragros: quorum oppidum	
<i>Sedunum.</i>	est Sedunum, Episcopi sedes.	
	}	Sequani. Bisuntini. Cepinenses. Vallupenses, Pemenses. Reamonenses. Maillotenses. Vaudani. Angeliones. Montani. Vsienses. Migienses, nunc Nozerethenses, 36 pagos habentes. Chaudelienses.
In Burgun- dia superiori sunt		
		Siro-

Sirodani, 9. pagos
 habentes, præter
 Burgū oppidum:
 & arces duas Ca-
 steluillarum.
 Secusiani.
 Mortuenses.

Alemani, Heluetijs
 finitimi, inter Mor-
 tuenses & Chaudel-
 lienses & Vlienses si-
 ti, qui soli inter Bur-
 gundos à Germanis
 ortos, id nomen re-
 tinent.
 Motenses.
 Fonseni.
 Granuellenfes, mul-
 tarum uillarum.
 & plures alij.

*Alemani in
 superiori
 Burgundia.*

Hic commu-
 ni appellati-
 one Iurassi,
 ab adiacen-
 te Iura mon-
 te dicuntur.

Iurassi pop.

Rheni accolę ad

Rauraci, nunc
 Basilienses.
 Triboci eam te-
 nebant terrā, que
 nunc Alsatia di-
 citur,

Basilienses.

Alsatia.

ripam sinistram, | citur, ad Sequa-
& Gallicam, ex | nos usq̃.

transrhenanis

Vuormacien
ses.

Germanis ori-
undi, nunc Cis-
rhenani dicti.

Vangiones,
nunc Vuorma-
cienses, quorum
caput Borbeto-
magus.

Spirenses.

Nemetes, nūc
Spirenses.

Franci.

Magūtiaci, o-
lim Franci.

Tullenses, siue
Tullingi, à Tul-
lo ciuitate.

Metenses.

Mediomatri-
ces diocēsim
Metēsem occu-
pāt, et magna ex
parte Vuesteri-
chi appellantur.

Vuesteric hi.

Treuiri, Belga-
rum clarissimi.
Pomp. lib. 2.

Confluentes.

Confluentis Rheni & Mosæ populi.

Ripuar ij. Ripuarij, tribus fluuiorum ripis
clau-

claudunt, Rheni, Moselle, atq; Mo-
sæ, unde etiam illis nomen. Hi a-
lio nomine Naustrij & Aufrasiij et

Naustrij.
Aufrasiij.

Vuesterrichi. Guberni.

Vuesterrichi.

Vbij, nunc Colonienses, siue A-
grippinenses.

Vbij.

Menapij, nunc Iuliacenses.

Colonienses.

Eburones, nunc Leodienses, Me-
napijs finitimi.

Agrippinenses.

Menapij.

Sicambri
hodie esse
creduntur

{ Guelrenses.
Motenses.
Phrysiij.

Iuliacenses.
Eburones.
Leodienses.
Sicambri.

Bataui, nunc

{ Gelrenses.
Holladi, pars Cat-
thorum, quæ per sedi-
tionem in insulâ Rhe-
ni celsit.

Tungri.

Tungri, iuxta Mosam, inter Mo-
rinos & Menapios, olim ultra
Rhenum,

Bellicasiij.

Neruij, nunc Tornacenses, à Tor-
naco ciuitate.

Tornacenses.

Belgij.

Leuci,

Leuci, in Lotharingia.

Namurci. Codrusij, seu Namurci.

Segni, comitatus Namurcensi proximi.

Atrebates.

Bosleduci. Aduatici, nunc Bosleduci.

Brabanti.

Pleumosij. Flandri, olim Pleumosij.

Casletenses. Verocasses, nunc Casletenses, in comitatu Flandriae.

Picardi	{	Ambiani.
		Suessiones.
		Bellouaci.
		Veromandui.
		Morini.
Campani	{	Remi.
		Catalauni.
		Trecenses.

Belgicae metropoles, suffraganeae, et praecipuae ciuitates.

Vesontio, urbs Sequanorum maxima.

Rauricorū Rauricorum Augusta uetus, insignis olim urbs, iam exiguus uicus: iuxta quam condita est Basilea,

DESCRIPTION.

45

Ilea, ubi est celeberrimum in genua-
rum artium Gymnasium, & synce-
ra ac munda Chalcographia. Hanc
mediam interlabitur Rhenus, & hi-
na separat oppida. Natale solū D.
Bonifacij Amerbachij, qui cum o- Bonifacius
mnibus ueluti unum & pulcherri- Amerba-
mum in domicilium congressis uir chius.
tutibus excellit, tum gratia apud re-
ges & principes, imò uerò omnes
apud mortales maximè præstat, de
uniuerso hominum genere optimè
meritus.

Tullum, in Lotharingia.

Mediomatricum, hodie Metæ. Metæ.

Nemetū, siue Neomagus, nunc

Spira. Spira.

Borbetomagus, nūc Vuormacia, Vuormacia.

Vangionum caput.

Elcebus, siue Heluetū, nunc Sele Selestadiū.

stadium, Beati Rhenani nostri na- Beatus Rhen-
talis locus, in Elsatia. anus.

Argentoratū, amplissima ac po-
tentissima Tribonorum ciuitas, cla-
ra excusoria arte, cuius inuectores
faciunt

faciunt Io. Gutemberg, & Io. Martel. Vnde tractus Argentoratensis, Alsatia.

Ars excusoria à quibus et quado reperta.

Io. Faust.

Maguntiacum Rheni, Francorum metropolis, omnibus seculis memorabili inuento Chalcographiæ urbs celebris: circa annū Christianum 1440. Friderico tertio imperatore reperta est, ab uiro Io. Faust, Germano.

Colonia Agrippina.

Colonia Agrippina, ab Agrippina illa Claudij Caesaris coniuge appellata, Vbiorum & Germaniæ secundæ caput, & literarum gymnasium celebre.

Augusta Treuironum.

Trier.

Augusta Treuironū, uetus principum Romanorum sedes: nunc Trier.

Virodunum.

Virodunum, Treuirenensis provinciae, in Ducatu Barrensi.

Bonna uetus.

Gesonia.

Bonna uetus, ex cuius opposito Gesonia est.

Leodii op.

Leodium op. Neruionum, Ptolemeo fortasse Basacum dictum.

Basacum.

Remis.

Remis, urbs præpotens, in qua Galli

Galliarum reges inaugurantur.

Aters, ciuitas episcopalis, ab *Aters.*

Attrebatibus.

Belgium, siue Bauacum. *Bauacum.*

Nancū, fato Caroli ducis Burgū *Nancum.*

diæ insignis ciuitas.

Aquisgranum.

Confluentes oppidū, ubi Mosel *Confluētēs*

la Rheno miscetur.

Traiectum, ad Mosam.

Vltraiectum infernæ Batauię, id *Vltraiectū.*

est Hollandiæ, episcopalis ciuitas.

Namurcum.

Catalaunum, ciuitas episcopalis *Catalaunū.*

in Cāpania: unde Catalauni, *Catalauni.*

pani: *Campani.*

Nazarethū, clarū *Nazarethū.*

admodum hodie &

loci natura, & splen-

dore ædificiorū, tum

uerò ciuilitate, atq̃

Aurengiorum Prin-

cipum sede. Id por-

ro est studijs omniū

illustrium artium nō

igno-

Burgundiæ su-
perioris ciuita-
tes nõ obscuræ,

ignobile.

Salinæ.

Arbosium.

Polichnium.

Lonsalinum.

Pontarlum.

Orgelium.

Dola, iurisprudentiæ
gymnasiũ, quod Vni-
uersitatem uulgò ap-
pellāt. Atq; inibi Sena-
tus, quem Parlamen-
tum uocant, amplissi-
mam iurisdictionem
habet.

Greum.

Gium.

Vesulium.

Auenticũ, hodie Vui-
uelpurgum.

Fribur- } In Nuitlãdia, &
gum } Auëtico tractu.

Berna }

Solodurũ, ad Arulã
annem antiquiss. op-
pidum.

Vindonissa, ad am-
nem Ruzam, ubi Aru-
lam recipit.

Lucerna, duodecim
pagorum unus.

Schefusium, à casis *Schefusium.*
nauiculatorum dicta,
in ripa Rheni, supra ca-
taractas, amœnū, sed
non admodum uetus
oppidum.

Helueticæ ci-
uitates

Tigurum, cuius pa-
gus hodie Vri dicitur: *Vri.*
& primus est Helue-
tiorum.

Vitudurum.

Zurtzachum, siue
Louffenbergum.

Arbor fœlix ad la-
cum Acronium, quæ
Arbona dicitur.

*Loffenber-
gum.*

Arbona.

Sangallum, elegãs
cum primis oppidum,
Tauriaci tractus, la-
nificio nobile.

D Castel

Baden.

Castellum aquarū,
nunc Baden in Ergo
uia.

Tugium, oppidum
cum lacu, medio ferē
itinere inter Lucernā
& Tigurum.

Traiectum, episco
palis ciuitas, quæ ad
discrimē alterius Tra
iecti supernē ad Mo
sam siti, Ultraiectum
cognominatur.

Hollandiæ

Dodracum, por
tus Batauorum.

Herlemum.

Sconhouium.

Leyda.

Burenium.

Delfum.

Gaurda.

Haga.

Vorda.

Amsterdamum.

Schedamum.

Lerda.

Lerdamum.

Roterodamum, e-
ximij illius uiri Desi-
derij Erasmi præce-
ptoris mei patria.

*Des. Erasmi
patria.*

Batauodurum, nūc
Diuerstadiū, ubi pars
Rheni Læcca dici in-
cipit.

*Diuerstadio
um.*

Louanium, ubi ce-
leberrimum gymna-
sium, in quo uis disci-
plinarū genere peritif-
simos consummatif-
simosq; uiros habēs.

Brabantia

Bruxella.

Mechlinia, Senatus
omnium latissimè pa-
tens, ac amplissimam
iurisdictionē habens.

Antuerpia.

Buscumducis.

Gandauum, empo-
tium Morinorū, olim
Gessoriatum nauale.

Gessoriatū

D 2 Bru-

Flandriæ

Brugæ.

Tornacū, op. Ner-
uorum.Gessoriacum, uel
Iccius portus, nunc
Caletium.Iccius por-
tus, Caletium.Sunt plures aliæ Belgicæ cele-
bres ciuitates, quas in Indice recen-
sebimus.Amnes Belgicæ Gallia primæ & ma-
ximæ, hoc est, nauigabiles
& piscosi:

Sequani.

Sequana, Belgas à
Celtis diuidens: ad
quā qui siti sunt, Se-
quani dicuntur. Inter-
labitur Lutetiam, al-
luit Rhotomagum,
deinde uoluitur in
Oceanum.Arar, lentus scatet
ex diuersa parte Vo-
gesi mōtis: & lapsus
per Burgūdiam, pas-
sibus

sibus aliquot infra
Lugdunum Rhoda-
no miscetur, uocatur
que Sagona.

Dubis, quem Cæ-
sar Alduafdalim uo-
cat, nunc Dubius di-
ctus, ab oriente duo-
bus milliaribus supra
Nozerethum, ex mō-
te Iura ortus, prope
Virodunos Arari se
coniungit.

Flumina
superiorem
Burgundi-
am irrigan-
tia,

Sena, rapidus flu-
uius, à meridie duo-
bus P. M. milliaribus
supra Nozerethum ē
monte Iura oritur.

Serpentinus, ab ori-
ente ex Comba uete-
ri, non longe à Noze-
retho scatet.

Danus, paulo in-
fra Nozerethū, meri-
diem uersus emergit,

D 3 in quem

in quem Sena, Serpē
tinus, & Angelio in-
fluunt.

Angelio, etiā pau-
lo infra Nozerethū
ad occidentē, ex Nā-
corū ualle erumpit.

Furiosa, citatus am-
nis, ex Salinarum ru-
pibus in Lupam in-
fluit.

Lupa porro Dubio
miscetur.

Cæpina, per supe-
riorē Burgūdiæ dice-
cesim allabitur, cuius
ripas accolentes dicū-
tur Cæpinenses.

Cella, ex Balmae ru-
pibus fluit.

Riua lacum confi-
cit, iuxta oppidū ab
ea denominatum.

Voraginum.

Pontius.

Bon-

Lacus Bur- gundiæ su- perioris	}	Bonuallis.	
		Granuallis.	
		Rubrarum	trocta-
			rum.
		Boni Loci.	
		Maregnus.	

Somia, in Oceanum influit.

Ifara, & Lyfa, duo rapidissima flu *Lyfa.*
mina, ex Alpibus procurrentia, cō-
fluent.

Scaldis prope Veromanduos o-
ritur, perq̄ Neruios & Flandros
decurrit, atq̄ miliaribus aliquot in-
fra Antuerpiā in Oceanū illabitur.

Mosella, ex Vogeso monte, qui
est in finibus Lingonum, Treuro-
rum regionem perlabitur, & ad Cō-
fluentes oppidum in Rhenum de-
scendit. Amnis est vitifer, Ptole-
mæo Obrinca dictus.

Quatuor magna & nauigabilia
flumina superiorem Batauię regio-
nem, hoc est, Gelriam perlabuntur:
Mosa scilicet, Gallię Belgicę amnis: *Mosa.*
& tria Rheni ostia, Vahalıs, qui

Heluis, Vacalo, Vualis, ac Balus aliàs dicitur. Hic Batauorum insulam, ex parte meridiana præterfluit.

Lycus. Lecca, seu Lycus, qui ueteris Rhenni appellationem seruat.

Fleuus. Insula, aliàs Fleuus quoq; dictus, latissimus atq; ditissimus.

Ellus per Tribonos, & urbem Argentoratum, in Rhenum defluit.

Inferiorem Batauiam, id est, Hollandiam amnes perfluunt, præter Rheni, quæ dicimus, ostia:

Linga.

Rotera.

Amera.

Gouda.

Schia.

Merna.

& Barot.

Rhenus, insignis amnis, Gallia Germaniæq; discriminator, oritur ex Rheticis Alpibus, & longo cursu per fines Nantuantium, Heluetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Tribotorum, Treuironum ci-

tatus

tatus fertur: sed ubi Oceano appropinquavit, in plures diffluit partes, multis ingentibus insulis effectis.

Flumina Heluetiam irrigantia.

Rhenus.

Arula Bernensis, à quo tractus uicinus Argouia nomen accepit: Bernam & Solodurum præterfluens, Rheno miscetur.

Taurus, seu Turus, à quo Turus. *Turus.*
gauia.

Ruza.

Lacus	{	Tigurinus, Limagus, uel Limaha.
		Acronius.
		Venetus.
		Lucernanus.
		Veseuius.
		Auellanus.

Mons Iura, uel Iurassus, mōs Vocetius, pars Iurassi, inter Heluetios & Rauracos.

Vogesus penult. cor. uel Vogasus Lotharingiæ.

Tenethodie Gallorum rex om-

nem Aquitaniam & Celticam, præter Heluetios, & Comitatum Burgundiæ, quos Gallorum siue Celta- rum nomine Cæsar comprehendit. Belgicæ uerò partem à Sequana & Matrona possidet, usque ad Atre- bates et Pleumosios, siue Flandros & Neruios, & ad Mosam flument: qui omnes nunc parent Carolo Im- peratori, huius nominis quinto. Tenet præter Ruscinonensem a- grum, Narbonensem omnem pro- uinciã, & quicquid est trans Rho- danum, usque ad Allobroges & Taurinos, quorum tamen maxi- mam partem nostra ætate Fran- ciscus primus occupa-

uit.

F I N I S.

GALLIAE POPVLORVM,
 Vrbiū, fluuiorum et montium, quo nomine et
 olim & hodie dicantur, locupletissimus Index
 Latinogallicus, ordine Alphabetico digestus,
 Gilberti Cognati Nozereni diligentia, pro suo
 erga Gallias amore elucubratus: in quo A. Ar-
 chiepiscopatum, E. uerò Episcopatum
 indicat.

BELGICVS INDEX.

- A** Bbatifuailla, Abbeuille
 Aduaticū pop. le pays à len-
 tour de Bosleduc. *al; Aut unguis chon*
 Aeria, Ayre.
 Agrippinenses pop. ceulx de Cou-
 longne
 Alduasdubis, & Dubis, siue Du-
 bius fl. le doux.
 Aldenardum, Aldenarde
 Alemanni, Alemans en la Franche cõ-
 te sur Pontarlez
 Alexia, Leuxen en la Franche conte. à
 nonnullis, Alexie en la duche de Bour-
 gongne.
 Allobroges pop. Sauoyens.
 Amantium, Amance.
 Ambia

Ambiani pop. le pays a'entour d' Amyens.

Ambianus, Amyens, E. Ambianen.

Ambiuariti, siue Ambuariti, & Beuuij, qui & Brabanti, Brabansons.

Ambrones pop. le pays d' Ambrun.

Amsterdamum, Amsterdame.

Amurcum, S. Amour.

Angelio fl. Angelon.

Antenacum, Andernach. op. inter Confluentes & Agrippinenses.

Antuacutum, Antuerpia, Anuers, Antuuerp.

Aquisgranum, Aix.

Arantum, Aranto.

Arar fl. la Sone. Araxis

Arbosium, Arbois.

Arduëna sylvia, la forest d' Ardaine.

Argentoratum, & Argentina, Strasburg.

Argentuaria, Horburg op. quondam primæ Germauię, nunc uicus, iuxta quem est Columbaria, Columbier en Elsas.

Argua, Argue.

Arlum,

Arlum, Arleſ.

Arna, Arne.

Afna, Afne ſur Salins.

Aſprenciacum, Aſprenay.

Atrebatum, Arras, unde Atre-
bates pop. E. Atrebaten.

Audomarus, Omer.

Auenna, Auenne.

Auenticum, Auenche au pays de Vaul

Augusta Rauracorum, Auguſte ſus
Baſle.

Augusta Romanduorum, Luxem-
bourg.

Augusta Treuironum, Triers.

Augusta Soiffonum, Soiffons.

Axona fl. la Diſne, nũc Auaix, pro-
pe oppidum Latomio.

Bacenis ſylua nigra, la foreſt noire

Balma, Baulme

Bapalma, Bapaulme.

Barrum, Bar.

Baſilea, Baſle, E. Baſilien.

Bataui, Hollandois et Gueldrois.

Belgæ pop. & Belgica pars Gal-
liæ, la Gaule Belgique

Bel-

- Belgium, Beauuois
 Belna, Beaulne
 Bellouaci pop. le pays à l'entour de
 Beauuoys, E. Bellouacen. siue Beluacensis
 Berga, Bergues
 Berna, Berne
 Bethunia, Bethune
 Beuium, Beuoye en la Franche conte
 Bibractæ pop. Beaulne en la duche de
 Bourgongne, hodie Belna
 Bibrax, Bray en la conte de Rhetel
 Bisontium, Besencon. A. Bisuntinen.
 Bingham, Bingen, in ripa Rheni in
 fra Maguntiacum.
 Bleterum, Bleterans
 Bodobriga, Poppart Treuironum,
 non procul à Confluentibus
 Bolonia, Boulongne
 Bonna, Bonne pres Coulongne sus le
 Rhin
 Borbetomagus, uulgo Vuor-
 macia, Vangionum caput, uulgo
 Vuorms
 Bouina, Bouine
 Brabantia, Brabant
 Bre

Bregantia, uel Confluentes, Bre
gati uetus op. ad Acronium lacum.

Brielis, Bryelle

Brugæ, Bruges

Bruxellæ, Bruxelles

Burgum, Bourg pres Nozereth. Vn-
de Burgundi

Burgundiæ ducatus & comita-
tus, duche & Franche conte

Buscumducis, Bosleduc

Cabillonum, & Catalauniū, Cha-
lons, sur Marne. et ung aultre sur Sone. E. Ca-
bilon. siue Cathalanensis

Cæsaromagus, Beauuois

Calcar, L'esperon

Caleti pop. le pays a lentour de Calais
port de Mer.

Caletum, Cales

Caluus mons, Chaumont

Calx, la Chaux

Cambetis, Kemps, pagus ad ne-
mus Rauracorum, infra Basileam

Cameracum, Cambray. E. Ca-
meracensis

Campania, Campaigne

Cam-

- Campignola, Champignolæ
 Caninefates, le pays de Gorchem en
 Hollande
 Castellio, Chastillon
 Castellana, Chastellaine
 Castellum, op. quondam Mena-
 piorum iuxta Mosam, nunc pag.
 Kessel.
 Castrum Caroli, Castelchalon
 Castrum Thericū, Chasteaul Tierri
 Catuacy, Ceulx dupays de Douuay
 Celeræ, Celieres
 Cæpina fl. Ougnon
 Castrum uillicum, Chasteluillain
 Centrones, Centron au pays du Liege
 Chemnitæ, siue Chemnicium,
 Chemnytes.
 Chamberyacum, Chambery
 Cheuannæ, Cheuannes
 Clarauallis, Clereual sur le Doux, &
 unq aultre sur la riuiera Dain
 Clarum, Cleron.
 Clarus mōs, Clermöt, E. Claromöten.
 Claudianum, S. Claude
 Cleuia, Cleues

Colonia Agrippinensium, Colon
gne sus le Rhin

Compendium, Compeigne

Concordia Romanorum quon
dam monumentum, nunc specula
Argentoratensium

Crodrusi, ceulx d' empres, Aix entre
Traict & Juliers

Confluentia, Confluence

Constantia, Constance, E. Constan
tiensis

Corbua, Corbie

Creolium, Creil

Croteum, Crotoy

Curtracum, Courtray

Danus fl. Dain

Dieppa, Diep

Dinantum, Dinan

S. Dionysius, S. Denys

Diuodurum, Theouille en Luxem
bourg

Dola, Dole

Dordracum, Dordrac

Dorlenum, Dorle

Duacum, Douay

E Duroco

- Durocoterū, Reins en Champaigne
 Duromagus, Durmezen, Vbio-
 rum op.
 Ebrodunum, Embrun
 Eburones pop. le Liege
 Elsebus, Scheltat en Eljas
 Elfasia, Elsass
 Embrica, Embric
 Enna fl. Enne
 Equestris ciuitas, Neuschastel, en
 Suysse
 Fauernum, Fauerne
 Fiscanus, Fescamp.
 Fitignum, Fitigny
 Flandria, Flandres
 Fonsena, & Fonseni, Fonseniers
 Fraxinum Fraigne
 Friburgum, Fribourg
 Gandauum, Gand
 Geneua, Geneue, Gessoriacum
 nauale
 Gessoriacum Bologne, sur la mer,
 uel Caletium
 Gium, Gy
 Gorduni, Gantois
 Graue.

- Grauelina, Grauelines
 Granuallis, & Granuallenses,
 Granualliers
 Grennes pop. Cleuoyz
 Greum, Grey
 Grudij pop. le pays a l'etour de Louain
 Gueldria, Gueldres
 Haga, l'Haye
 Hannonia, Hannyoyes
 Harla, Harle
 Hareflorus, Harfleur
 Harudes pop. le pays a l'entour de
 Constance en Alemaigne
 Hastalum, Hastale
 Hellum, El, Tribonorum uicus
 Heluetia, & Heluetij pop. Suisses
 Hippolytum, Hippolyte
 Hisara fl. Lisere
 Hisdinum, Hesdin
 Hollandia, Hollande
 Hoyum, Hoye
 Iouis portus, Huysant
 Isara fl. Aise
 Itius portus, Calais port de mer.
 Iuliacum, Juliers

- Iulianum, Iulain
 Iuniæ, Iougnés
 Iunuilla, Iunville
 Iustum, Iussey
 Iura mons, & Iurassus, de mont Iou
 Ypræ, Ypre
 Latobrigi, ceulx dupres Losanne
 Laurentianum, S. Laurens
 Laudunum, Laon. E. Laudunen.
 Ledon, siue Lonsalinum
 Lemanus lacus, le lac de Losanne, et
 de Genesue
 Leodium, Liege
 Lepontij, Grysons
 Leydis, Leyde
 Lignum, Ligny
 Lila, Lisle sur le doux, ung aultre en
 Flandres
 Lyfa fl. Lyse
 Losanna, Losanne. E. Losanens.
 Lotharingia, Loreine
 Louanium, Louain
 Lucemburgum, Lucembourg
 Lucerna, Lucerne
 Luxouium, Luxeuil.

lignum flum
 fontaines pour
 son

Maguntia, Mayence

Maillotenses, Vaulx de Maillot en la
Franche conte

Marchia, la Marche

Marnecum, Marney

Matrona fl. marne separāt en partie a *unzue auvrg*
uec Sene les Belges daucc les Celtes selon *la fin y pour*

Mechlinia, Malines (Cæsar.

Meldeburgum, Meldeburg.

Mediomatricū, Metz. unde Me-
diomatrices pop. le pays a lentour d'
Metz en Loraine. Mete nūc. E. Metēsis

Menapij pop. Gueldres & Cleues

Migienses, Vaulx de Miegues

Mirebellum, Mirebel

Morantium, Morans

Morinum. Therouenne, unde Mo-
rini pop. E. Morinens.

Moguntiacum, & Moguntia,
Mayence sur le Rhin. A. Moguntinen.

Monetum, Monnet

Mombosium, Monboson

Mombiliardus, Mombiliard

Mons in Hānonia, mōs en Henauld

Mondiderium, Mondidier

- Monsfloridus, Monfleur
 Mons acutus, Montagu
 Mons lura, mons loux
 Mons maior, mont maïou
 Monsteriolum, Montereul
 Montani, sur les mons en fraîche conte
 Montruncum, Montronc
 Monsrotundus, Monfrond
 Morellum, morel.
 Morinum, Terouenne. unde Mo-
 rini pop. E. Morinensis
 Mortua, Mortuenses, Mortaul
 Mosa fl. Meuse.
 Mosella fl. Moselle
 Mota & Morenses, Mote
 Namurcum, Namours (ne
 Nancū, siue Nansiū, Nancy en Lorei
 Nantuates, siue Antuantes, re-
 ctius Vantuates, le pays de Vaulx
 Nauatia, Campen in Hollandia
 Nazarethum, Nazareth. unde No-
 zerethenses
 Nemetū, Spire. unde Nemetes,
 ceux d'alentour de Spire, sur le Rbin (nay
 Neruij pop, ceulx d'alentour de Tour-
 No

Nouesium, nūc Nussia, non lon
gè à Colonia

Nouiomagum, Noymage

Nouiomus, Noyon. E. Nouiomen.

Nouus mercatus, Mercheneuf.

Nouiodunū, in prouincia Rhe-
mensi, Noyon.

Nuithlandia, Desert

Orchie, Orchie

Orgelium, Orgelet

Ornatum, Ornaus

Ostenda, Ostende

Pœmani pop. pres du Liege

Pæma, Pemes. Inde Pemani, siue

Pemenses, en la Franche conte

Palma, siue Balma, Baulme les non-
nes sur le doux

S. Paulus, S. Paul.

Peninsula, Penisle

Perna, Perne

Peronna, Peronne

Phrysia, Phryse

Picardia, Picardie

Pleumosij, Flandrois, in Dicecessi

Tornacensi

- Polichnion, Polichni
 Pontarlum, Pontarlez
 Pontifara, Pontoise
 Portuzona, Port sur Sone.
 Quenayum, Quesney le conte
 Quingyum, Quingey
 Quintinum, S. Quentin
 Rauraci, Basloys
 Reamonenses, Reamonoys
 Regyacum, Arras
 Remis, Remis: unde Rhemi, A. Rhe-
 mensis
 Res, Rees
 Rhena, Rhenes pres Salins
 Rhenus fl. le Rhin, separant la Gaule
 d' Alemaigne
 Richarium, S. Riquiers
 Rigomagus, Reinmegē, Vbiorū op.
 Riparia, siue Riua, Riuere
 Rochofortis, Rochfort
 Roya, Roye
 Rothomagus, Rhoen, chef de Nor-
 mandie ou ya parlement. A. Rhotomagen.
 Rubimons, Rouge mont
 Ruphacum, Ruffey en la Fräche con-
 te, &

te, & ung aultre en Alfas

Rupis Ioannis, Roche Ian

Ruremonda, Ruremonde

Sabris fl. Sambre pres Namours

Saletio, Seltz, ad Rhenum, infra

Argentoratum

Salinæ, Salins

Sandiferium, Sandifier

Samarobriga, seu Samarobina,

Cambray ou S. Quintin

Sangona fl. Sone

Sanctio, Seckingen, in ripa Rheni

supra Basileam

Scaldis fl. Leschault

Seclusa, Lescluse

Sebusieni, & Segusiani pop.

Bresse

Sebusium, Vuesssemburg, op. infra

Argentoratum, iuxta montes.

Sedusij & Seduni, le pays a lentour

de Syon en Valloys, incolæ uallis Pœni

næ iuxta Veragros, quorum oppi-

dum est Sedunum. E. Sedunen.

Segni pop. Namurcis uicini

Sena fl. Sinne

E 5 Sequa-

Sequana fl. Seine, separant les Belges
en partie avec Marne de Celtes selon Cæsar.

Vnde Sequani dicti sunt Burgūdi,
Bourguignons

Serpentina flu. Serpentine

Sicambri, Galdroys

Siluanectum, Senlis. E. siluanecten.

Sirodum, Siroz, unde Sirodani

Somma, Somme

Sorlinum, S. sorlin

Solodurum, Soleure

Spira, Spire

Stauia, Estauayer au pays de Vaud.

Suesio, Soissons. unde Suesiones
pop. le pays à l'entour de Soissons, E. Sues-
sionensis

Sueuia, Suuabe

Sunici pop. pres Cologne

Tarbiaci pop. pres Colougne

Tafandron, S. Tandron au Ligois

Teneramunda, Tendremonde

Tigurinus pagus, Tigurum, Zu-
rich en Suisse

Tornacum, Tornay. E. Tornacensis

Traiectum, Vtrecht, inferius in
Hollandia Tra-

Traiectum superius, ad Mosam,
Mastricht

Trauium, Traues

Treueris, Triers, unde Treuiri

pop. A. Treuerensis

Tribotes, seu Triboces, le pays a l'en-
tour de Strasbourg. Alsates nũc dicunt

Tullum, Toul, à quo Tullingi

pop. E. Tullen.

Turmaya, Turmay

Vadam, Vadans en la Franche conte, &
in Batauia

Valdrum, Vauldræ

Valempolieræ, Valempolieres

Valentinæ, Valentiennes

Vangiones, le pays a l'entour de Vuor-
mes sur le Rhin

Velladunum, Villeneuve en Loraine

Vercellæ, Vercel

Vernum, Vers

Vessalia, Vessaliæ

Vesontio, Besançon

Vesulium, Vesou

Verbigenus, Orbe au pays de Vaul.

Verocasses, nũc Casletêses, Calais

Vero.

Veromandui pop. Vermandois en Picardie

Vertodunum, Verdun en Loreine

Villephanum, Villauphans

Virodunum, Verdun, sur Sone. E. Vir
dunensis

Vofauia, uel Vifelia, Vuesel: Tre-
uirorum

Vifio, Vefey

Vogefus mons, les monts de Voge en
Lorraine

Vuormacia, Vuorms

Vfierum, Vfier

CELTICVS INDEX.

- A** Brincæ, Aurenches. E. Abricen.
Agendicum, Sens ou prouins. A.
Alenconium, Alencon
Alexia, nunc Alsetum, Alesie en la
duche de Bourgogne
Altifsiodorum, Auxerre. E. Antif-
fidioren.
Ambibbarri pop. le pays a l'entour de
Neuers
Ambiliates pop. a l'entour d'Aurenches
Andes, & Andegauenses pop. le
pays

pays d'Aniou

Ansa, Anse

Antricum, Chartres

Aprea, Apres

Apten. E. Aptens.

Arulium, nunc Aurengiæ, Aurenges. huius principatum tenet hodie Guilhelmus de Nassou, D. à Nazareth. en la Franche conte. E. Auricensis

Aremici, & Artomici, seu Arcomici pop. le pays de Armignac

Argentonom, Argenton

Argilia, Arge

Armoricæ ciuitates, les uilles que sont en Bretagne, Britonans appellata

Auaricon, Chasteaulneuf ou Viarron en Barry

Auerni, le pays d' Auergne

Andomatum, Langres

Auenio, Auignon. A. Auenionen.

Augustodunum, Autun

Augustomenetum, Neuers

Aulerci, Rhoan ou Orleans

Aulerci pop. Heduorum clientes, Roane, siue de Ange

Aureliæ,

Aureliæ, Orleans. E. Aurelianensis

Baiocæ, Bayeux. E. Baiocen.

Bellocasij pop. le pays alentour de
Bayeux

Bellicen. E. Bellien.

Blannouij pop. le pays alentour de
S. Jehan de Morienne

Boij, Bourbonnois

Bonuallis, Bonneual

Branuouices, le ual de Morienne ou

Briansons

Braccata Gallia, la Prouence

Cabillonum, & Catalaunium,
Chalon sur Sone. E. Cathalaunensis, siue Ca
billonen.

Cadetes pop. le pays a lentour de Cha
steaul, Briant en Bretagne

Cadurci pop. le pays de Quercy ou
est Cahors

Cadomum, Caen

Canalicum, Canali. E. Canalinen.

Carnutum, Chartres. E. Carnoten.

Carnutes pop. le pays a lentour de

Carctu

Chartres. E. Charnoten.

Carpentoraete, & Carpentora-
ctum,

Etum, Carpentras . E. Carpentraten . siue
Carpentoraētensis

Castillio, Chastillon

Celte pars Galliaē, selon Cæsar tout le
pays qui est entre la Belgique et l'Aquitaine

Cemmenj mōtes, les montagnes d'
Auergne . E. Cisturicen . uel Cistrariensis

Cluniacum, Cluny

Centrones pop. le pays de Tarenteise

Comata Gallia, toutes les Goules ex
cepte la Prouence qui estoit dicte Braccata

Condataē, Rennes en Bretagne

Condiuicum, Nantes . uille capitale
de Bretagne

Constantia, Constance . E. Constātien .

Curiosolitæ pop. le pays de Cornoail
le en Bretagne

Delphinatus, Dauphine

Diablintres pop. le pays a lentour de
Leondoul en Bretagne

Diena, Diees . E. Dien . Valentinenſi cō
iunctus

Dinia, Digne en Prouence . E. Dignensis

Diuiō, Digeon

Druentia fl. Druence en Prouence

Driuē

Driuidum ciuitas , Drux pres de
Chartres

Ducona, cahors en Quercy

Duriorigum, Vānes en Bretaygne

Ebrodunum, Embrun. E. Ebredunen.

Eburonicæ, Eureux , unde Ebuo-
nices. E. Ebroicen.

Elauer, fl. Alier

Essui, Rotelois oultre Tournoy

Fallisia, Fallaise

Foronitiensis episcop. Forins

Forum Claudij, Tarantaise

Forum Secusianorū, bourg en Bresse

Fossæ Marianæ, Aigues mortes

Gaballi, ceux de Lodesue, nunc Lodæua
etiam in Aquitanico Indice. E. Ga-
binen. aliàs Vapicen.

Garoceli, ceux d'empres Tarentaise

Garumna fl. Garūna, separant les Aqi-
tains des Celtes selon Cæsar

Gebenna mons. la Montagne de Ge-
nesue & aulcuns les mons d'Auergne

Genabum, feu Mediolanæum,
Orleans

Geneua, Geneuæ, E. Gebanen.

Gen-

Gengolphus, S. Gengou

Gergobia, Clairmont en Auergne

Germonna, Germonne. E. Glau-
datensis

Grassa, Grasse. E. Granssen.

Gratianopolis, Grenoble. E. Grati-
anopolitanus

Heduum, Autun. unde Hedui
pop. le pays alentour d'Autun en Borgou
gne. E. Heduen.

Heluſij pop. le pays d'Albigeois

Herculis portus, uille Franche

Honneflorus, Honnefleur

Ianuilla, Ianuille

Iatinum, Meaulx

Iosédum, Corbeil

Iuliobona, Honfleur en Normandie

Iuliomagus, Anguiers

Lanellum, Lunay

Lexobium, & Lexouiū, Lyſieux.
unde Lexobij. E. Lexouien.

Lygeris fl. Loyre

Lingones pop. le pays alentour de Lã
gres. E. Lingonensis

Lugdunum, Lyon, E. Lugdunen.

F Lute.

Lutetia, & Lucotetia, Paris, chef et
court souveraine de France

Magetrobia, locus in Celtis,
Toaut

Mandubij pop. le pays alentour d'
Alexie en la Duché de Bourgogne

Mafsilia, Marseille. E. Maffiliensis

Matifcon, Mascon, sur Sone. E. Ma-
tifconen.

Matrona fl. Marne, separant en partie
avec Seine les Belges avec les Celtes se-
lon Cesar

Maurianen. E.

Moritania, Mortaigne

Medonta, Mante

Melanium, Meulam

Meldæ & Meldenses pop. le pays
alentour de Meaulx. E. Meldensis

Melodunum, Meluon sur Seine

Molinum, Molins

Moretum, Moret

Monfaïrgis. Montargis

Monslimardus, Montelmard

Monspessulanus, Montpellier, Aga-
thopolis S.

Morien.

Morienne, Morenne. E. Maurianensis

Nannetes pop. le pays a lentour de
Bretaigne. E. Nanaten.

Nemoracum, Nemours

Neustria, Normãdie, unde Neustriꝝ

Neodunum, Leondoul en Bretaigne

Neomagus, Neogens sur Seine

Nicia, Nice. E. Niciensis

Niciobriges pop. les pays a lentour
de Montpellier Vꝛes

Niuernum, Neuers. E. Niuernen.

Nouiodunum, Noion, ultra Lyge
rim, & aliud Bibracti proximũ. E.

Nouinensis

Olbia, Aires en Prouence

Olsini pop. le pays a lentour de Lan-
driguer en Bretagne

Oleron, Oleron. E. Oleren.

Parisius, Paris, unde Parisiꝝ pop.
E. Parisien.

Pesignianum, Pesenàs

Pontorsonus, Pontorsum

Pyrenei montes, les montꝝ de Pyre-
nee, les monꝝ de Foyꝝ separant la Caule-
des Espaignes

Ratiastum, Lymoges

Regena, Regena. E. Regenen.

Rhedones pop. le pays a lentour de
Reines en Bretagne. E. Rhedonensis. E. Ri-
uensis

Rhodanus fl. le Rhosne

Rhotomagus, Roen chef de Normã
die ou ya parlement. A. Rhotomagen.

Sagium, Sees. E. Sagiensis

S. Spiritus. S. Esperit

Sebusiani, & Secusiani, la Bresse

Salliij pop. le pays a lentour d' Arlez

Sedulien. E. Sedun.

Senonis, Sens. unde Senones
pop. uetustifs. Gallia. A. Senonensis

Segalauni pop. le pays a lentour de
Valence en Daulphine

Segodunum, Rhodes

Sequana fl. la seine, separant les bel-
ges en partie avec Marne des Celtes, selon
Cæsar

Sequani, pòst Burgundi pop.
Bourguignons

Siccourportus, Luffou

Sesuuij pop. E. Exisnis

Silurane.

LATINO GALLICVS. 85

- Siluanecten. E. Senlis
 Simphorianus, Saphorim
 Sistarica, Siftarique, Siftaricen. E.
 Stampæ, Estampes
 Tarentalia, Tarentaise. A.
 Taurifcon, Tarascon
 Tauroentium, Tollon en Prouence,
 nunc Tollena. E. Tollenen.
 Tectosages pop. du Languedoc
 Tholosates, le pays à l'entour de Tho
 lose ou ya parlement. E. Tholonen.
 Treca, Troye. E. Treceen.
 Triboces, Cherbourg en Normandie
 Tricastinū, Tricasto. E. Tricastinen.
 Terrascon
 Turones pop. le pays à l'entour de
 Tours sur Loire
 Turonus, Tours. A. Turonen.
 Valentia, Valence au Daulphine. E.
 Valentinen. Diensu coniunctus
 Vapina, Vapinte. E. Vapincen. aliàs
 Gabincen. Vap.
 Vasio, Vason, E. Vasionen.
 Var fl. le Var separant la Gaule d'I-
 talie pres de Nice

Vellaunij pop. Vellaye. S. Fleur.

Vellaudunum, Villeneuve, Villa no
ua nunc

Veneris portus, siue templum,
seu Aphrodiseum, Cap. de Creux

Veneti pop. le pays a lentour de Van
nes en Bretagne. E. Venten. (Maurice

Veragri pop. le pays a lentour S.

Verno, Vernon

Vienna, Vienne, en Daulphine. A. Vi-
ennenfis (deaux

Vibisci pop. ceux a lentour de Bour-

Viuarium, Viuiers. E. Viuarien.

Vnelli pop. le pays du perche

Volcæ pop. le pays a lentour de Môt
pelier, ou d' Auignon

Vxellodunum oppidum, Cade-
nac en Quercy.

AQVITANICVS ET BRAC-
catus Index.

ACcusianorum colonia, Gratia
nopolis, Grenoble ou ya parlement

Abdura, Adure. E. Aduren. Ayre. (er

Agathopolis, Möspessulanus. Möpeli

Agatha, Agathe. E. Agathen. Agede

Age.

Agena, Agen. E. Agenen.

Aginum, nunc Angolisma, Ango-
lesme. E. Angolismen.

Albaugusta, nunc Albya, Alby.
unde Albienfes. E. Albien.

Antipolis, Ragny. E. Andegauen.

Antipolitanus, uel seneten. E. Angi-

Anatillorum, Prouins en Brie (ers

Aniciensis E. le puys en Auergne

Appamara, Appamer. E. Appimen. Pa

Appanen. E. Apennes (miers

Aquēsis episcopatus, in Vasconia,
Aix (Aquensis

Aquæ Sextiæ, Aix en Prouence. A.

Aquitania, pars Galliæ, Gascon-
gne, et Guienne. unde Aquitani pop.

Arelate, col. Ro.

Arles, Arelaten. E.

Auaricū, Biturigum ciuitas, Bourges

Auerni pop. le pays d' Auergne. Cel-
tis à Marliano ascribuntur

Augusta Asciorum, Aux en Guien-
ne, nunc Auscus. unde

Ausci, & Auxitani pop. le pays de
Aux, A. Auxitanen.

F 4 Augu-

Augustoritum, Poitiers. unde Pi
 ctaui, siue Pictones

Axona fl. le Disne en Guienne

Baguera, Baguiere

Bayona, Bayone. E. Bayocen.

Bergeracum, Bergerac

Bliteræ, & Bitere, Bestiers, en Guien
 ne. E. Biteren.

Blesa, Bloys

Bloya, Bloye

Bigerrione, Bierne, Bigorre

Bituris, Burges, unde Bituriges.

A. Bituricen.

Briecum, Brieur

Brionda, Briöde. E. Briöcen. S. Brien

Burdigala, Bourdeaulx ou ya parle-
 ment. A. Burdegalen.

Burgum, Bourg

Cantabri pop. Biscaye, ou ceulx a lë
 tour de Cuse en Guienne

Carcalsio, et Carcasio, Carcassone.

E. Carcassonen.

Castrum, Cordum, Chasteaul, Cor-
 due, Castren. E. Castres

Castrum Darry, Chasteaul Darry

Castrum

Castrum Lerum, Chastelherauld
 Cadurcum, Cahors. E. Casturcen.
 Cenomania, le Mans. unde Ceno-
 mani. E. Cenomanen.

Chino, Chinon

Clarumons, Clermont. E. Claro-
 monten.

Commenarum. E. Comminge

Condorium, siue Condona, Cō
 don. E. Condonen. siue Condorien.

Cognacum, Cognac.

Conserana, Conserant. E. Cōseranen.

Conuenæ, Conues

Cornubie, Cornoiaille. E. Crisopitēsīs

Datiij pop. le pays a lentour d'Ax en
 Guienne

Dinantum, Dinam

Dolla, Dolle. E. Dolen.

Dunum regis, Dun le roy

Electa, Elect. E. Electen.

Elna, Elné

Eloicen. siue Eluinen. E. Eaule

Elusaberris, Aux en Gascongne

Florus, Fleur. E. Flori

Fongera, Fongeres

F 5

Fuxus,

- Fuxus, Foyx
 Gaballi pop. ceulx de Lodesue
 Garites, le pays de Agenois en Guyen
 Galiacum, Galace (ne
 Garumna fl. Garumne separant les
 Aquitains des Celtes selon Cæsar
 Glauden. E. Glaudennes
 Hortesion, Hortois
 Io. Angelicus, S. Iehan d'Angeli.
 Lagueria, la Guierche
 Lamballa, Lamballe
 Lascura, Lascure. E. Lescuren. Lescat
 Lebretum, Allebret
 Lectorium, Lectore. E. Lectoren.
 Lemouice, Lymoges. E. Lemouicen.
 Læona, Leon. E. Leonen.
 Liburna, Libourne
 Lisigniacum, Lisignan
 Lodesua, Lodesue. E. Lodeuen. Gaba
 li ceulx de Lodesue
 Lombaris, Lombers. E. Lombarien.
 Lomella, Lomellæ
 Ludum, le Lude
 Luxiona, Luxon. E. Luxionen.
 Maclouius, S. Malo, E. Maclouien.
 Maga.

LA TINO GALLICVS. 91

Magalonium, Magalone. E. Magalonen.

Magdunum, Mauge

Maleaca, Malesai. E. Maleacen.

Mediolanum, & Mediolaniū,

Xanthonum, Sainctes

Mimatum, Mende. E. Mimatē.

Miranda, Mirande

Mirapifce, Mirepois. E. Mirapicensis

Moneta, Monete

Monlionus, Monlion

Monsmarfanus, Monsmarchant

Montalbanum, Montaulban. E.

Montis albani

Morlanum, Morlois

Narbo, Narbonne. A. Narbonen.

Nanetum, Nantes. E. Nannecten.

Nemaufum, Narb. Nimes. E. Nema

Nymatum, Nimay (cen.

Olorensis E. Oloron

Partenaicum, Partenay

Petra Buffyera, Pierre Buffiere

Petragicum, Perigort. unde Petrocōrij, Perigueulx. E. Petragicen.

S. Paulus, S. Paul. E. S. Pauli

Picto.

- Pictones pop. le pays a l'entour de
 Poictiers
 Pictavi, Poictiers. E. Pictaen.
 Podium, le puy. E. Ancien. S. Flori,
 S. Fleur. E. S. Flori
 S. Pontius. S. Pouz. E. S. Pontij
 Themeriarum. S. Poul de Thommiers
 Preciani, Precins
 Rhedonis, Renes. E. Rhedonen.
 Rigena, Rigena
 Riutena, Riuienna. E. Riuiensis, Rieux
 Rocomadorus, Rochemadou
 Rupella la Rochelle
 Ruthenum, Rouergue. unde Rhu
 teni. E. Ruthen. Rodes
 Santones pop. Xantonges
 Santonum portus, la Rochelle
 Sarlatū, sarlat. E. Sarlaten.
 Senecten. E. Senes
 Tailleburgus, Tailleburg
 Tarbelli pop. le pays a l'entour de Tar
 be en Bigorre ou ceulx de Bayonne
 Tarba, Tarbe. E. Tarbiensis
 E. Tarniensis, Terne
 Tarufates, le pays a l'entour de Turse
 Tho-

L A T I N O G A L L I C V S. 23

- Tholosa, Tholose, Tholosanen. E.
 Touarfus, Touars
 Trecorem, Triquet .E. Trecorensis
 Trigay, siue Tiriguiet
 Turonus, Tours. A. Turonensis
 Tutela, Tules. E. Tutelensis
 Vabra, Vabre. E. Vabrensis
 Vasura, Basas. E. Vasaten. Basas
 Vacien. E.
 Vannetæ, Vannes. E. Vannetensis
 Varena, Vaurent . E. Vaurensis, Vau-
 bour, siue la Vaur
 Villa Regalis, Ville Roy
 Vindocinum, Vendosme
 Vtica, Vtees. E. Vticensis
 Vsson, Vsson
 Xanthona, Xainthes. E. Xan-
 thonensis.

F I N I S.

C H R O-

CHRONICON SVLTANORUM & Principum Turciæ, serie cōtinua usq; ad Soleymannum magnum, per Gilbertum Cognatum Nozerenum.

Temporibus Cæsaris Alberti Austriaci primi, qui Cæsaris Rudolphi filius erat, Anno uerò Christi 1300. Othomannus Turca potentia & uiribus excellere cœpit, atq; regulis Turcicis passim trucidatis, ac excusso Caliphæ Sultani iugo, Turcarum regem se constituit, Bithyniam & Cappadociam obtinuit. Caput regni fuit Byrsa iam uerò sub eo Mahometis regnū in Turcici imperij appellationem abiit, ex cuius sanguine illi Turcici reges, qui hodie imperant, originem ducunt. Is moritur anno Christiano 1328.

Orechannes, Othomanni filius, successit, Turcarum imperator secundus, anno 1335. Græcis de regno inter se disceptantibus, Prusiam amplissimam urbem ui ademit, & paternum regnum per Galatiam & alia confinia ampliuit. Contra Tartaros (ita Scythæ appellantur) infauitè pugnans, cum multis suorum interficitur, 1350.

Amurrathes, Turcarum imperium occupauit,

uit, 1363. à Græcis dissidentibus euocatus, primus ex Asia in Europam traiecit, atq; Calipolim & Cheronesum interceptit, auaritia et perfidia Genuensium Hellesponti angustias ad Abydum superat, Philippopoli & Hadrianoi urbibus in potestatem redactis, Seruia Bulgariaq; Christianis adempta, Lazaro Seruie despota capto. in campis Cassouijs, 1372. Superiorem Mysiam ingressus, à fidei seruo Lazari, qui mortem domini ulcisci uoluit, pugione in inguine percussus, interiit, 1373.

Imperium consecutus est Baiazetes Amurathi filius, fratre interfecto, et magnam Thraciæ partem occupauit, ac Phocidem Bulgariæ partem, cum multis alijs. Sed à Tamburlano Tartaro uictus, & captus, inglorius obiit, 1397.

Cyriscelebes, quem Calepinum alij appellant, post deletum à Tamburlano Scytharum rege exercitum, & captum patrem, fuga liberatus, ad regnum aspirauit: quod etiam obtinuit, V. Turcarum imperator, 1398. Is nihil memoria dignum egit. Mortuus est, relictis filijs, Orcanne & Mahometo, 1404. Orcannes, Thraciæ regulis fauentibus, admodum adolescens imperio destinatur. Sed in pugna ad
Gaza-

Gazarum, non longe ab Hebro fluuio, Mosis patri sui scelere opprimitur.

Mahometes, sublato Orcanne fratre, & Mose patruo, solus regnum potitur. VI. Turcarum imperator, 1405. Seruiam, Vualachia, & maiorem partem Sclauonia subegit. 1408. quibus grauiam tributa imposuit, 1412. Ex Bithynia in Thraciam sedem regiam transtulit, et Prusie urbi praetulit Adrianopolin. Primus Danubium traiecit, Macedoniam perdomuit, & ad Ionium usq; pelagus peruenit.

Amurrhates, Mustapha, Baiazetis filio, honeste deuicto, regendi munus subiit. VII. Turcarum imperator, 1419. Obtinuit Epirum, Aetoliam, Achaia, Boeotiam, Atticam, & Thessalonicam, Venetae ditionis. Ladislaum Poloniae & Vngariae regem in bello cum aliquot proceribus occidit. Varna, 1446. Ioannem Huniadem Vngarorum ducem, magna clade in campo Merula profligauit, 1448. De uita discessit, 1450.

Machometes, Amurrhati patri suo, VIII. Turcarum imperator. 1451. succedit, qui fratrem suum, ne pater solus sepeliretur. statim interfecit, & eodem sepulchro condi iussit. Athenas funditus euertit, 1452. Constantinopolim 29. die Maij expugnauit, quam nono die Aprilis cae-

lis cœperat obsidere, 1453. omnibus Christianis gladio dissectis, & Constantino interfecto, cuius caput ludibrij causa palo affixum, in castris circumferri iussit, uniuersa eius stirpe deleta, & nobilibus omnibus inter conuiuia per ludibrium trucidatis. Præter hoc Christianis Trapezontium imperium suæ potestati, de collato Dauide eius rege, subdidit, 1460. & regna duodecim ademit, ducentas urbes cœpit: inter quas Corinthus. Totius orbis imperio inhians, missis tribus exercitibus, uno in Italiam, duce Acomato, qui Hydruntum ciuitatem maritimam amplam & populosam occupauit: altero in insulam Rhodum: cum tertius ipse in Aegyptum ducturus, ac Alexandriam occupaturus, ad urbem Bithyniæ Nicomediam traiecisset, 3. Maij colicis doloribus, magna & suorum lætitiâ, propter crudelitatem inauditam, extinctus est, 1481.

Turcarum imperium Baiazethes, fratre suo ex tota Asia eiecto, occupauit, 1482. Methonem urbem Peloponnesi munitissimam, Naupactum item, & Dyrrachium, Venetis ademit, 1500.

Zelinus, minimus natus ex Baiazetis filijs, patre agente annum ætatis 74. podagra decumbente, atq; ueneno per medicum Iudæum

G sublato;

sublato, Acomato & Amurrhate fratribus cū
 ipforum filijs strangulatis, Turcarum imperi-
 um inuasit, 1512. Alcaitum, munitissimam tūc
 Aegypti urbem, & Sultanorum sedem, expu-
 gnauit, 1517. Plurimis ibi dedititijs contra fi-
 dem datam crudeliter interfectis, Alexandri-
 am totamq; Aegyptum suo imperio subdidit.
 Damascum Syriae amplam ac celebrem ciuita-
 tem cepit. Is tandem ultricibus furijs extin-
 ctus fuit, in eo loco quo patrē sustulerat, 1520.

Patri Zelimo Solymannus, XI. Turcarum
 Imperator successit Belgradum urbem muni-
 tissimam expugnauit, multasq; arces & ca-
 stella in Vngaria diruit, 1521. Rhodum insu-
 lam sub Iunij mensis finem, 1522. obsedit, quā
 tandem Rhodij Christianorum regum auxilijs
 destituti, tradidere, ipsis Christi natalibus, pa-
 tri corporum suorum & rerum omnium inco-
 lunitatem, quam ipsis Solymannus praestitit.
 Cum ducentis milibus Turcarum Vngariam
 ingressus, Budam regiam urbem per deditio-
 nem occupauit, nobili bibliotheca Matthiae
 regis prius incensa, 1529. Gunsium Vngariae
 etiam deditioe recepit, 1532. Pestum eregio-
 ne Budae positam ciuitatem, sui iuris fecit. Stri-
 donium cepit, Quinque ecclesias solo æquauit,
 1541. Mustapha Solymanni filius, reliquis
 liberis

liberis à patre sublatis, solus imperio destina-
 tus, cupidus paterni imperij, sollicitavit popu-
 los Aegyptios, & commouit Persarum arma
 in patrem, qui iam triginta annos populū Dei
 afflixit. Sed hic considerandum, ex quàm
 tenuibus initijs hoc imperium exortum sit: et
 uicissim, quàm leuibus occasionibus florentissi-
 ma Atheniensium respub. & aliae plures, de sum-
 mo potentiae gradu deiectae sint. Harum muta-
 tionum si etiam/cause & occasiones simul cõ-
 siderentur, de humanarum rerum fragilitate
 cogitatio existet. Rogandus enim Deus eter-
 nus est, ut Ecclesiam filij sui Domini nostri Ie-
 su Christi, atq; ipsius Euangelium antea diui-
 nitus confirmatum, ab huiuscemodi crudelissi-
 mis tyrannis, execrãdis & furiosis beluis, pro-
 tegat, ac seruet, tantamq; Christianorum mul-
 titudinem ex tristissima seruitute educat: atq;
 ut omnium Christianorum regū, principum,
 & populorum animos ad piam & Ec-
 clesiae Christi salutarem concor-
 diam flectat.

Hæc quæ nos colimus, quondã subiecta La
 Fascibus imperij, Gallorũ regna fuerunt. (tini
 Urbibus & ualidis, nec non insignia pulchris,
 Quas alias inter princeps Constantia semper
 Claruit: haud sic dicta tamẽ, sed nomina (rectẽ
 Si annales referunt) Vituræ uera fuerunt.
 Quis tamẽ illi autor primus sit, primaq; ori-
 Nescitur: nec enim mandãdi cura tabellis (ego,
 Quæ ueteres fecere, fuit. sic multa tacentur,
 Atq; ignota iacent maiorum insignia facta.
 Vnde tamen præsens habeat Cõstantia nomẽ,
 Queritis? hoc ego. si faciles præbebitis aures,
 Exponam, nec uerbum ipsis annalibus addam.
 Armis & uirtute potens cum maxima Roma
 Cuncta suæ faceret ditionis, nec tamen hostis
 Vllus tam ualidis, aut firmis uiribus esset,
 Cui tandem illa sui non frena potentia regnũ
 Inijceret, tantæ comitem uirtutis habebat
 Inuidiã: hæc multos Romana in dãna citabat.
 Ex quibus & Sueuus Romani nominis hostis
 Non minor aut animis, aut uirib. intulit arma.
 Sæpe tamen uictus cecidit, uictorq; triumphũ
 Sæpe tulit, spolijs abijtq; insignis, ouansq;.
 Circiter hinc igitur numerant mille atq; ducẽ
 Annos, dũ Sueuus magnis cũ uiribus istas (tos
 Irruit in terras, miserẽ ferus omnia uastans.

Et nostrā oppositam Germanis gentibus urbē
 Occupat, atq; ferox inuisas eruit arces,
 Ipsi æquatq; solo, nullum crudele relinquens
 Crimen uictoris, Vituduræ ut mœnia perdat.
 Has miseras postquam resciiuit Roma ruinas,
 Vt breuis hæc ficret diro uictoria Sueuo,
 Ingēs et peditū atq; equitū cōscribitur agmē:
 Duxq; datur Cōstantinus, qui nomine primus
 Et pater alterius fuit, is tunc gessit honores
 Casarios: alijs Constantius ille fuisse
 Dicitur, historicos melius tu consule libros.
 Hoc quoquò duce Romanū deducitur agmē,
 Nostros ad fines, ubi Sueuus castra tenebat.
 Nō mora facta, in pugna acies ducūtur utrinq;
 Ad bellūq; recens animat uictoria Sueuos,
 Magnaq; Romanos sociorū damna mouebāt,
 Vt patrie memores, dubium certamen inirēt,
 Ipsa sub ancipiti uictoria Marte pependit
 Primū: sed postquā cū pugna pectora crescūt
 Romanis, et uel cladem, uel ferre triumphum
 Contendūt, tantæ cum cresceret impetus iræ,
 Nō tulit instantes Italarum acerrimus hostis
 Enses, sed turpi proflictus clade Sueuus
 Sternitur infelix, inhonestaq; uulnera tergo
 Diffugit accipiens, castris exutus & armis.
 Illius ut tanti restaret fama triumphī,
 Seu Constantinus, seu sit Constantius, urbis
 G 3 Mœnia

Mœnia restaurat, ponitq; insigne trophæum,
 Atq; noui ex autore suo Constantia muri
 Dicuntur: sic urbs ipso cum nomine creuit.
 Utq; suæ quædam uirtutis dona referret,
 Est data libertas Romana, & deinde creandâ
 Ius datur imperij perfectum. libera semper
 Sic fuit, ante Dei quàm dogmata sacra potētis
 Agnorit, semperq; hac libertate fruetur.
 Dicendum mihi erat de relligionis amore,
 Ipsum ergaq; Deum pietate: at carminis iste
 Sit finis, nō nūc patriæpeurrere laudes (carmē
 Est animus, non nostrū in opus uolo crescere
 Hos dum uersiculos lector tibi lusimus, anni
 Mille fuere, et quingenti, septem atq; uiginti,
 Quæis memorat Christū nostrā natā esse salu
 Aliud. (tē.

Quæ nunc tibi Lector recenseo, nomina
 Antiqua sunt Constantiæ.
 Ptolemæus illam Gannodurum, Gallica
 Regna Vitudurum dixerant.
 Nunc à restauratore suo Constantio,
 Nomen tenet Constantiæ.

Aliud.

Dux erat Algerus Sueuis, exercitus illos
 Quando Romanus uinceret exiguus.
 Obsidione graui Vitudurum fortè premētes,
 Nam decies septem mille fuere uiri.

Marmo-

Marmoreis sua Romani inscripserē tabellis

Nomina, quiq; duces, belligeriq; uiri.

Hasq; hodie Cōstātia habet, semperq; tenebit

Nomina, sed præsens hæc tibi charta dabit.

Pater patriæ Cæsar, Caius Aurelius Valerius
Diocletianus.

Sarmia Maximus Persius, Max. Tribunus Pō
tifex II. imperator.

Imperator Cæsar Marcus Aurelius Valerius
maximus Sarmia.

Maximus Persius, Max. Tribunus, Pontifex
X. Imperator nonus Cæsar.

Valerius Cōstantius, et Galerius Valerius Cæ
sar, nurrum Vitudurēsem ab Aurelio Proculo.

DEPLORATIO GAL-
liæ, per G. N.

Cōqueror heu, nostris languēt quod Lilia ter

Et Latia quod nūc sub ditiōe premor. (ris,

Corruet hac Martis tādē sub imagine mūdus,

Totaq; Gallorum gloria puluis erit.

Cynthia nā cursum fratris, Phœbusq; sororis

Accipiet, gelido flabit ab axe notus.

Ergo quid assiduo prodest felicia luctu

Tempora, quid prisca querere iuris iter?

Nāq; cupressus adest oleæ pro floribus, unde

Corpora lethæus deprimit egra sopor.

Gēs mea præcoci gaudēs modulamine semper,

Pulla mihi seue stamina mortis alit.
 Teuthona quid uirtus possit, qđ leta iuuētus,
 Hac Stygia uideo prodicione iacens. 7
 Nūc Phalaris propriā (fāteor) radicitus urbē,
 Et sua Borbonius membra tyrannus edet.
 Vt mea fulmineo rapiuntur lilia questu,
 Vnica uicinis praeda futura lupis. (et aspris
 Hinc furit Hannonius, rapit hinc Germanus,
 Mōtib. insultat gēs malefida Ligur.
 Vnde metus Latio nunc rex pila solus in orbe
 Factus, ab hostili sepe rotata manu.
 Ast ubi felicem Nemesis me cernet, in ista
 Perditus exurget sepe triumphus humo.
 Desine mirari, patior si multa, popelle:
 Proditio Christum nam dedit una neci.
 Errabunda mari credam si mēbra, Britannus
 Rostratas subito merget ad ima rates,
 Si peterem quicquid glaciali clauditur arcto,
 Non tot praeda foret corpus inane feris.
 Iā cupio dare mēbra neci. nā quicquid in isto
 Producam uite tempore, luctus erit.
 Ad fatū properare canunt me scripta, iugumq;
 In Stygio grauius nec reuocanda trahor.
 Innumeros belli rabies detrusit ad orcum,
 Et cæco procures lumine traxit Eris.
 Insuper (ut fama est) numeroso milite cinctus,
 In Lugdunenses congerit arma uiros.

Et

Et parat insidias in fonti transfuga genti,
 Nostra Perileo membra dolore premens.
 Vulpina semper latuit sub pelle uenenum,
 Pignora quod Latio nunc mea rure necat.
 Lubrica sed primo lusit fortuna labori,
 Alea Gradiui quàm malè iacta fuit.
 Agmina Gallorum populatus trās fuga, matris
 Nititur afflicte dilaniare solum.
 Nec satis est, Phœbi iaceat Rhodos obruta bel
 Ni ruat in priscā machina tota chaos. (lo,
 Iā peritura feror, ueluti sine remige puppis,
 Anchora nec gratæ firma salutis adest.
 Quid quod in extremo lugens discrimine ma
 Nūc infesta sibi pignora multa uidet? (ter,
 Nemo tamen nostri miscretur penè iacentis,
 Vndiq; dum geminus surgit in arma polus.
 Me nostri lacerāt reges, populātur et angunt,
 Borbonio postquam me petit ense cohors.
 Gaudia sunt lachrymæ, sunt & suspiria lusus,
 Pro risu assiduus pectora mœror habet.
 Vix potero sœuis subduci saucia dextris,
 In me quas stricto proditor ense tulit.
 Quid tantis faciam ducibus spoliata? rogabo,
 Iuppiter ut sœua me ditone leuet.
 Tabifica rapior per mille pericula Syrtis,
 Me trahit in uarios sors inimica sinus.
 Vnica sed tantos uincet patientia casus,

Que solida semper sub ratione manet.
 Nimirū Christus proprij defensor honoris,
 Non sinet antiquum credo perire decus.
 Lilia dum semper diuos inuicta colebant,
 Vnicus in summo Gallus honore fuit.
 Sed genus Hyrcano tygris de sanguine natū,
 Atq; rapax auido me petit ore lupus.
 Ossa cuiem penetrant crebro defessa labore,
 Degener unde mihi corripit ora pavor.
 Languescit cōmune bonum, præclara recedit
 Relligio: pereunt cum feritate duces.
 Interrupta manent opera, et cōstructa cremā
 Oppida, uel longa seditione ruunt: (tur
 Cogor in experti passim crepitantia Martis
 Agmina sub castris nocte dieq; pati. (nis,
 Rura gemunt grauius proprijs spoliata colo
 Nec resides somnos oppida fessa trahunt.
 Agricola in fuluis uegetat nec mēbra palæstris
 Nec segetes messor grataq; poma legit.
 Omnia liuor edax, et amor sceleratus habēdi,
 Seuaq; magnanimūm dissipat ira ducum.
 Iam macie pallet facies, sunt limina uultu
 Nubila, mutato mensq; sepulta sinu.
 Ora mihi triplex, furtim quam sciuus Iberus
 Vndiq; sanguineo cingere Marte parat.
 Belgica ab Hānonio populatur milite, semper
 Pinguia quam nostri prædia ruris alunt.

Victa

Victa fugit pietas, auro sacra petuntur
 Dona, sitis redijt ambitio sa lucri.
 Pro docto regnat sacris stabularius aris,
 Arcadici retinent prædia sacra lupi.
 Vltrices semper cruciant præcordia curæ,
 Insolita mens est sub cruce tota mihi.
 Lubrica deceptam me sic fortuna laeessit,
 Integrum nobis quæ nihil esse sinît.
 Tisiphone intortos gestâs pro crinib. angues,
 Supplicijs non tot noxia membra ferit:
 Quot mea contundit uicinæ turba phalangis,
 Membra quibus nulla sub cute uulnus crit.
 Prata mihi uirus pariût, dat philtira uorago,
 Turbaq; maiorum fert alimenta necis.
 Sed quid opus tanto miserâ torquere dolore?
 Effuso tardum est claudere septa grege.
 Non me illud uulgare latet, q; semper ab axe
 Non mittit summo tela trifulca Deus.
 Sed post imbriferas nubes, post fulgura regis
 Inferni, præbet cuncta serena dies.
 Christus erit prosper miseræ pietatis asylum,
 In quo Gallorum spes bene fixa manet.
 Hunc igitur mœsto contendam flectere uersis
 Ut regat exiguam per freta dura ratem.

AD CHRISTVM.

Salue sideris artifex
 Christe, & nobilis omnium

Regum

Regum autor precor accipe
 Indignum scelus auribus,
 Quo nunc conficior gemens.
 Surrexit Libycis feris
 Longe sæuior, anguium
 Morsu, dente nocentior,
 Letho tristior. hæresis
 Discordes siquidem uiros
 Reddit cæligenas quoq;
 Diuos esse sub agmine
 Contendit fidei, bonas
 Artes diripit. omnia
 Tandem præcipitat sacra.
 Hæc est quippe tyrannidis
 Mater: cui data copia
 Per nostras spoliariet
 Terras, oppida fallere,
 Leges rumpere, sædera
 Porrò cuncta refellere.
 Ergo hanc Christe tyrannidem
 Quæso reijcias procul:
 Captiuum repetas ducem,
 Quem nunc proditio tenet,
 Et luctus populi uide.
 Pellas hæreseos duces,
 Quos nunc nostra fouet plaga
 Meldarum soboles Iouis

Inferni lacerans fidem.
 Exurgit Macer impius,
 Et Carlus Faber exigit
 Crines: corripere funere
 Fabros, te precor altifex.
 Cantabo modulamina,
 Victrix Gallia, lilia
 Surgent prospera Franciæ.

Aenigma.

Occidi, occido, occidam regalia: tandem
 Me duce Tisiphones mundus adibit aquas.
 Si duo prima mihi demantur grammata, fiam
 Vrbs celer æthereo Belgica monte iacens.
 Vltima reijcias lector tria grammata, cantus
 Letiferi templum tempus adibo nota.
 Vltima cõuertas tria grāmata: proditor illud,
 Quo tulit in Gallos spicula, factus ero.
 Deniq; subuerso toto tibi grammate, prodet
 Verbum, Tu paucis grammata solue legēs.

LVD O-

LVDOVICI REGII
 CONSTANTINI ORATIO IN
 funere Caroli Valesij Aure-
 liorum Ducis.

CLARISSIMO, DOCTISSIMO
que uiro, D. Petro Castellano, Episcopo
Matisconensi, Ludouicus Re-
gius S. D.

Hortata est tua singularis in me bene-
 uolentia, ut breuem admodum oratio-
 nem, quam his diebus post reditum meū
 è castris, de immaturo illustrissimi Aurelio-
 rum Ducis interitu scripsi, tibi mitterem.
 Hęc enim si minus nostra cōmendatione,
 at eius ipsius, cuius nomine scripta est, tibi
 gratissimā fore iudicavi: eoq; magis, quod
 paulò antè uiuum & maximè colueris, et
 dilexeris plurimum. In quā legēda uelim
 te iudicem non acerbissimum, æquū qui-
 dem ac beneuolum certè præbeas. Neque
 enim ad te idcirco mittitur, quod eam ma-
 gnopere probem, aut exquisitissimis tuis
 auribus dignissimā iudicem: nihil minus
 ab ista mediocritate ingenij, in hac occupa-
 tione uitæ, tam diuturna scribendi de-
 suetudine expectādum. Sed mihi, cum de

eo Principe aliquid scripſiſſem, primus in
 Aula occurrebas, à quo hanc meam ſcrip-
 tionem non dicam probari, ſed legi, ho-
 norificum ducerem. Quæ ſi præter ſpem
 tibi ingenij doctrinæq; principi probabi-
 tur, ampliffimum exigui laboris fructum
 me cepiſſe exiſtimabo. Quæ ad me de Ber-
 nardi filij fratris tui lite, cæteriſq; rebus tu-
 is ſcripſiſti, ea tantæ mihi curæ ſunt, ut me
 admonere nihil ſit neceſſe: rogare uerò
 multo minus, cum tuo iure poſſis impera-
 re. Nam in eo ipſo, quòd mihi de te tam li-
 beraliter polliceris, quodq; & in primis
 potes, & ego à te uehementer expecto, fa-
 cis tu quidem abundantia quadam huma-
 nitatis, ut etiam nihil de te promeritos, &
 tuendos ſuſcipias, & ornandos. Ego quæ
 re uelle, quæq; ad te, & ad tuos arbitror
 pertinere, omnia quàm diligentiffimè cu-
 rabo. Quod cum faciam, beneuolentiam
 tuam erga literarum ſtudioſos, optima-
 rumq; artium diſciplinis eruditos homi-
 nes fortaſſe imitabor, beneficia cer-
 te aſſequar nunquam. Vale.

Ambiani, VIII. Calend.

Octobres.

1 5 4 5.

EPI-

SI Principis cuiusquam interitus fuit ætate nostra lugendus, certè Caroli Valesij Aureliorū Ducis mortem Gallis acerbam, uniuerſæ Europæ luctuofam deplorare debèt omnes: adducti non raris modo & eximijs uirtutibus, quæ in eo iam uel elucebant, uel planè adoleuerant, quæq; primo ætatis flore sunt extinctæ: ſed multo magis, quòd in eo firmamenta pacis, atq; communis Chriſtianorū concordie fundamenta potiſſimùm nitebantur. Nefcio enim quò nam fato id fiat, ut in initijs atq; progreſſionibus magnarum rerum, quoq; momenti ſunt maioris, eo grauiora plerunq; impedimenta ſoleant interuenire: quæ rectum earum curſum obruant, optatiſſimumq; exitū retardent. Sed Princeps Deus, qui omnē hunc mundum regit, qui uiciſſitudinibus rerum, cōmutationibusq; temporum præeſt, earum moderator & effector, ciuitates, regna, imperia, aliqua certa ratione nobis occulta, modò conciliat inter ſe, modò ob delicta hominum committit, & diuina ſua prouidentia iſthæ humana diſpensat. Qui placatus tandem, uel etiam ſatiatus calamitatibus noſtris, bello grauiſſimo inter Principes Chriſtianos propè deletos animos

animos omnium ad spem perpetuæ pacis ere-
 xisse uidebatur. Nunc autem hoc Principe ex-
 tincto, ueluti firmissimo pacis retinendæ uincu-
 lo rupto, in quo metu uersaremur? qua trepida-
 tione essemus? nisi & Caroli Cesaris prudentia,
 & Christianissimi Regis bonitas atq; clementia
 ad bene sperandum de publica orbis tranquilli-
 tate, quasi signa aliqua utrinq; iam diu sustulis-
 sent. Fecimus, fecimus in eo magnam omnino ia-
 cturam, & quantam uix cuiusquã mens, aut co-
 gitatio capere possit. Hanc tamen quo nam pa-
 cto ferre debeamus, nobis est exëplo pater ipse
 Rex maximus atq; potētissimus: qui altero orba-
 tus filio, & quidem charissimo, dolorem intesti-
 num ea fert moderatione, ut prudētiam eius mi-
 rentur omnes, magnitudinem animi agnoscant.
 Rara uerò in illa fortuna constantia, & magno
 rege, uiroq; sapiente dignissima, atq; omniū gen-
 tium linguis, literisq; ad sempiternā hominum
 memoriam commendanda: quæ declarat illum
 in summa potestate rerum omnium, humani ge-
 neris imbecillitatem, huiusq; uitæ conditionem
 agnoscere, omni ætati mortem esse communem,
 tantum manere quod uirtute & rectè factis asse-
 quimur: ferenda porrò fortiter ea quæ quotidie
 nobis aut sorte aut ratione obtruduntur. Et re-
 uera si ad humanæ uitæ ærumnas respicere ueli-

H mus,

mus, illius mortis opportunitatem beneuolentia potius quam misericordia prosequemur. Quid enim illi ipsi acerbitatis accidit, cuius causa angamur? an non potius cum ætatis flore, tum moriendi celeritate cum illo arbitremur actum esse præclare? qui antè è uita excessit, quam ei aliquid aduersi euenisset, quam uulnus ullum à fortuna accepisset, quam uarias & diuersas calamitates hausisset: in quas propagatione uitæ sæpenumero reges pariter atq; inopes incidunt. Quocirca nihil illi mali accidit, sed nobis potius, qui summæ spei principe sumus orbati. In quo nimirum conspiciatur admirabilis quædam ad amplitudinem gloriamq; innata uirtus, tum etiam ad res magnas bene gerendas diuinitus adiuncta fortuna. Testis est Lucëburgensis prouincia, ad quã cum exercitu missus, paucis diebus quàm eò uenerat, uniuersam patris adiecit ditioni. Testes etiam urbes complures firmissimæ, munitissimæq;: quæ uel sponte sese dediderunt, aut ui ab eo captæ sunt. Quæ ineunte ætate gesta declarant, qualis quantusq; fuerit dux futurus, si non eius spem omnem mors non dicant in medio spacio, sed in ipsis propemodum carceribus fregisset, atq; omnia uitæ consilia peruertisset. Quid de humanitate dicã, & comitate

te mo.

te morū? quā facilis ad eum omnium aditus
 eſſet? quā ſuaues eius cū omnibus ſermones?
 ut cum alter potentiſſimi Regis filius eſſet, di-
 gnitate Princeps excellens, omni copiarū gene-
 re abundās, humanitate par humilioribus uide-
 retur. Ac propterea difficile dictū eſſet, utrū
 homines ob nobilitatē dignitatēq; reuererētur
 eum magis, an propter humanitatē diligerēt.
 Iā uerò liberalitate tanta erat, ut nihil à ſe pe-
 ti fruſtra pateretur, nihil cuiquā negaret. ac ne
 expectaret quidē dum rogaretur, uerè exiſti-
 mans, nullā de uirtutibus plurimis in Principe
 nec gratiorē, nec admirabiliorē eſſe liberalita-
 te: nihil habere à natura melius, nec à fortuna
 maius, quā ut poſſet quotidie iuuare quāplu-
 rimos. Iure igitur dolendum eſt nobis, quibus
 tam egregijs uirtutibus iā frui nō licet, quibus
 hoc lumē rebus noſtris dubijs futurū, præſidi-
 umq; huic etati afflictæ ereptū eſt, quibus alie-
 niſſimo tēpore tam beneficis, tã ſalutaris ado-
 leſcens eſt ſublatus, tum, cum ad omnia noſtra
 memoriæ bella cōponenda, turbulētiffimas di-
 ſcordiarū ciuiliū tempeſtates ſedandas, qui-
 bus nimīū diu iactati ſumus, diuino quodā cōſi-
 lio datus et oblatus eſſe crederetur. Parū ne to-
 ta Europa fuſum eſt Chriſtiani ſanguinis? ſatis
 ne dimicatū? non ut Græcorū imperiū, diuitis

*Asiae campos, ut Syriam, Iudaeamq; è manibus
 impiorum uindicaremus, sed ut secundum uota
 Turcarum nostris uiribus periremus. Quòd
 si Deus Opt. Max. poenas à populo Christiano
 ob eius delicta expetiuit, qui tanta bella & tam
 luctuosa inter principes Christianos excitauit,
 an quicquam mali superest nobis inexhaustum?
 An non infinitorum hominum caedibus, tot urbi
 um direptionibus, regionum uastitatibus iam sa
 tiatus esse debet? An quia tot calamitatibus per
 functi, toties pestem famemq; perpeffi, ad sanio
 rem mentem nolimus redire, diuturnioribus pa
 cis commodis frui uetabit, uehementioribusq;
 quam antea bellorum fluctibus ac procellis si
 net resorberi, donec nos funditus deleuerit. Mi
 nimè, minimè, principum animis sic ad tranquil
 litatem, cõmunemq; salutem cõspirantibus, tam
 importunam Europæ cladem timeamus. Imò ue
 rò ipsi subiectorum ærumnas miserti, hac subla
 ta ratione pacis, quæ prima & summa uideba
 tur, alias longè meliores & excogitabunt & se
 quentur. Quamobrem defuncti manibus bene
 precemur, eius memoriam in perpetuum piè co
 lentes: etsi nequaquam parem eius magnitudi
 ni gloriæq;, at pro nostro studio honorem de
 bitum præstemus: Deum Opt. Max. oremus, ob
 testemurq;: cui in terris nihil est acceptius cœli
 bus*

bus hominum iure sociatis, regnis atq; imperijs
 bene moratis, beneq; constitutis: qui eorum mo-
 deratores & rectores ducit quò uult, qui omni
 um mentes eorum qui Rempub. gerunt, maximè
 perspiciat: ut Carolum Cæsarem, Franciscumq;
 regē, quibus duobus salus Europæ potissimum
 nititur, ad concordiam publicam sua sponte sa-
 tis incitatos, etiã atq; etiam uehementius in dies
 inflammet, ut nostra demum ætate sublatis per
 Europam bellorum seminibus, extinctis incen-
 dijs, religione composita, post exantlatas
 tot miseras, pace terra mariq;
 parta fruamur.

EPITAPHIA ALIQVOT ILLV.
 strium uirorum in funere Ludouicæ Ma-
 tris Francisci primi Galliarum
 Regis.

Theocrenus.

S Trauit ubi fluctus bellorū & chara recepit,
 Pignora, iam terris omnia tuta uidens,
 Debita cui fuerat cœlum Lodoica petiuit,
 Serius ut meritis, uoto hominum citius.

Tufanus.

Scrutio Regem gnatum, charosq; nepotes
 Eripui, ac pacis fœdera sancta inij.

Pristina quæ lachrymis deterfis gaudia genti,

*Integra quæ regno lilia restituit.
Deniq; perductis in portum rebus, abiui
Ad superos, cælo debita: non obij.*

Idem.

*Hic iaceo mater Francisci, pacis & autor,
Reddere quam patriæ non potuere uiri.*

**Salmonius Macrinus Iuliodunen
sis, ad Franciscum Regem.**

*Virtuti fortuna tuæ non æqua, uolebat
Vincere te multis insidiata modis.*

*Insidiæ fuerant, nuptam extinxisse pudicam,
Binaq; coniugij pignora prima tui.*

*Tot tibi militiæ proceres rapuisse, domiq;
Gloria qui regni bellipotentis erant.*

*Te captum tribuisse hosti dum sæuit Enyo,
Ticinus liquida qua fluit amnis aqua.*

*Verum ubi conspexit stabili te mente tulisse
Omnia, nec tantis succubuisse malis,*

*Tot ne meos ictus (inquit) tot perferet iras
Fortis? & inuicto robore semper aget?*

*Inueniam uicisse uirum quod possit, inulta
Nec cedam reli quis sanna futura deis.*

*Certe ope Parcarum uictrix ero. Mater obibit,
Quæ regi uita est charior, atq; anima.*

*Dicta fides sequitur. Nanq; illo concidis ictu
Antè animi princeps quamlibet indomiti.*

NUNTI

Nunc ea, & clamet ter io fortuna licebit,

Illius ut non sis, iam pietat is eris.

Loyfia V. B. Regis mater, &
pacia parens.

Prima mihi laus est regem genuisse, puellam

Alteram me uiduo continuisse thoro.

Res regni attonitas nullo seruasse tumultu

Tertia, & afflictis supposuisse manum,

Quarta caput mēbris, regi sceptrum integra, re

Captiuum solio restituisse suo. (gens

Patri progenies & genti regia France

Reddita ab hostili carcere, quintus honos.

Aurea pax populis, orbi lux reddita sextus,

Atq; iras regum conciliasse graues.

Septimus, in requiem post tot discrimina rerū

Me dedit in terrā corpus, in astra animam.

An. Dom. M D. XXXI. Septemb.

Men XXII. obiit.

Eiusdem Distichon, laminae cordi
superiacenti inscriptum.

Cor magnorū opifex, quae Francū & uiscera

Portauere, hic sunt: spiritus in superis. (regē

Ludouica regia mater, suam Gal-

liam alloquitur, & consolatur:

Co. Torino. Bit. scribente.

Gallia, quid de me luges mœstissima? nescis

H 4 Quod

Quod genus òne hominũ morte perire solet?
 Respira, et tecũ expẽde, ut te prouida ab atris
 Hostibus, & diris casibus eripui.
 Linquo tibi gnatum cœlesti numine regem,
 In pulchra qui te, me duce, pace fouet.
 Te penes in gremio lætus sua pignora cernit,
 Orbem quæ totum sub tua sceptrâ dabunt.
 Regnam uirtutis habes, & pacis alumnam,
 Sidere felici quæ tua fata beat.
 Altera & una tibi est etiam regina, sacra
 Quæ soror est regis & benesuada tui.
 Principibus tantis non est tibi chara gemendum
 Gallia, tu felix talibus es ducibus.
 Ipsa ego te prorsus moriens non desero. nanq;
 Immortale meum tu modò nomen habes.
 Semper apud superum pro te deuota Tonãtem
 Orabo, ut uictrix & generosa regas.
 Sparge mihi lauros, uiolas, nardosq;, crocosq;
 Staete, etiam flores, lilia, ferta, rosas.
 His super adiugas summis cũ laudibus hymnos,
 Exequias, modulos, thura Sabæa, preces.
 Aras ne dubita mihi condere. nam dea ut alma
 In cœlos pergo iamq; uolare. Vale.
 Item aliter, eodem To, scrib.
 Tu non inuideas quòd sum tibi morte perẽpta,
 In pulchra quum te uiuere pace dedi.
 Scilicet ipsa etiam longè meliora secuta,
Acternum

Aeternum uiuens coelica regna colo.

Idem Torinus ad eandem.

*Alma tuis pacem quando Lodoica dedisti,
Coelestem in requiem uera beata uolas.*

An. Mac. A. S. R.

*Quod Lodoica obiit nullis non cognita terris
Falleris: hanc multi tantum abijisse putant.
Quiq; abijisse putant aeterno nomine dignam,
Discant ad superos hanc redijisse. Vale.*

Alnetus.

*Regia mater eram defunctum munere uitae,
Quando mors corpus reddidit atra meum.
Ipsa prius regum potui sedare tumultus,
Optatas Gallis & dare pacis opes.
Principe pro capto detentos pignore natos,
Et miseris populum cladibus eripui.
Vnde regens merito Gallo uocitabar in orbe,
Quod forti rexi Gallica sceptrum manu.
Terra cadauer habet, uirtutis tempore in omni
Laus mea perpetuos est habitura dies.
Ut meus altriferam conscendat spiritus arcem,
Pro meritis posco Gallica turba preces.*

N. Borbonius Vand.

*Hic sita sum, cuius ductu auspicioq; quierunt
Bella, cupis nomen scire? Loysa fui.
Non obij, ast abij: nam fama aeterna loquetur,*

H 5

Exegi

Exegi uita que monumenta mee.

Ex equo mihi Rex charus populusq; fuere,
Scilicet & regis mater eram & populi

Mellinus Sangelasius.

Hoc Lodoica loco posita est, quid plura uita
Expectas? norūt cætera et Antipodes. (tor

Eiusdem Ludouica loquitur.

Fortunam quæris cur uicit Gallia? uixi.

Cur eadem uincat cum perij? peperii.

Gerardus Versellanus Burgūdus.

Grandia nosse cupis? paulum subsiste uiator,

En tumulo Allobryx hoc Lodoica iacet.

Clauditur hostili natus dum carcere tentus,

Rebus & accisis Gallia nulla propè est,

Hæc ò quàm solers, ò quàm cordata uirago,

Omnia consilijs temperat una suis.

Regni instaurat opes, nec non & fortius illas

Firmat, & absentis munia Regis obit.

Hunc redimit, pactis hostē quādo explet et au

Et recipis dominum Gallia læta tuū. (ro,

Et quæ gestarum non infima gloria rerum,

Nati etiā redimit pignora chara sui. (mur,

Autor et hæc, placida nos ut modò pace frua-

Digna ò cœlesti pace uirago frui.

Anonymus.

(bis,

Quod reliquū Lodoica facit mors inuida no

Ad tumulum stemus plebsq; patresq; tuū.

Cætera

Cætera præripuit pietas promptissima nati,
 Accessit magnis qua pietate deis.
 Quod potuit nullos tibi non decreuit honores,
 Tantum non gestant regia sceptrâ manus.
 Sed non & deessent, si quâ ratione fuissent
 Vlla usquam meritis digna reperta tuis.

EPITAPHIA DVO-
RVM LOTHARINGIAE DV-
cum & fratrum, Domini Guisiani
& Cardinalis Lotharingi, nuper a-
deò mortuorum: auctore Ioan-
ne Richio Ger-
mano.

EPITAPHIVM DVCIS
Guisiani.

Dum uixi, mandata meæ Burgundia curæ,
 Hostiles non est uisa timere manus.
 Terruimus solo uicinas nomine gentes,
 Cognita sæpe quibus dextera nostra fuit.
 Namq; represserunt seu per uada salsa leones,
 Seu per humum uolucrè Gallica regna Iouis.
 Omnia Francisco pro rege pericla subiui,
 Huius pro uita temptaq; uita mihi.
 Noster honos, quòd pars non infima simus cori
 Per tria quos semper lilia floruerint.

HIS

His mansi uiuus tota cum stirpe fidelis,
 Quin maneam, nec tam mortuus esse queo:
 Henrico genui fidissima pignora regi,
 Talibus in natis uiuit adhuc genitor.

EPITAPHIUM CARDINALIS
 Lotharingi.

Queris quid fuerim? Aeneæ quod fidus Acha-
 Francisco id Regi semper amatus erã. (tes,
 Hic siquidem tali sit me dignatus honore,
 Testem alium uitæ quærere nemo uelit.
 Nanq; sui similem quia me nouisset, amabat,
 Qui nulli solida laude secundus erat. (tes,
 Non comitatus eũ ruerim quòd ut Hector in ho
 Arma profana sacras polluerintq; manus:
 Sed procul è Latio pulsus ac Hellade Musis,
 Hospitium humanus per sua regna dabat.
 Huius ego uirtutis eram suasorq;, comesq;,
 Et mens in nobis una duobus erat.

Nemo minus, quàm nos, doctrinam siuit egere:
 Ingenijs nemo maior amicus erat.
 Donec mille tulit Cicerones, mille Marones,
 Et didicit Graia Gallia uoce loqui:
 Quæ nos idcirco nunc mœret lumine cassos,
 Esse immortales nec potuisse, gemit.

Aliud eiusdem.

Cum nuper superas petisset arces,
 Ut uitam coleret beatiorem,

Franciscus decus id Valestorum,
 Princeps omnibus artibus politus:
 Quo nec uidimus affluentiozem
 Donis fortuitis ue, pectoris ue,
 Cunctis nec studijs fauentiozem:
 Hæc dum plus alijs colebat ipse,
 Nunquam claudere qui manum petenti
 Assuetus, meruit parens uocari,
 Ex se dum genitos putauit omnes,
 Nullos ut pateretur indigere.
 Hoc inquam moriente Rege, quo non
 Vidit Gallia liberaliozem:
 Fertur territa sic fuisse Musa,
 Vt tactus Iouis ignibus trisulcis
 Qui nescit propriam stupore uitam.
 Atqui sensibus inde restituta,
 Omnes questibus angulos repleuit,
 Planxit pectora, crinibusq; sertum,
 Et crines capiti, & monile collo,
 Cum gemma & digitis ademit aurum:
 Pullis uestibus induensq; corpus
 Emisit lachrymas, fluentis instar
 Quæ riui teneram cutem terentes
 Nullo currere fine desierunt.
 Phœbus, qui digitis byram regebat,
 Factus de nece certior patroni,
 Abiecit per humum fides tacentes,

Nec

Nec fuit digitis genas madere,
 Guttas immedicabilis perennes
 Quanquam pectoris aegritudo fudit.
 Sic cum fratre suo soror gemebat,
 Tempus perpetuis terens querelis,
 Quod solamina nulla lachrymarum,
 Longum quamlibet, attulisset unquam:
 Antistes nisi mortuo superstes
 Francisco Lotharingus extitisset.
 Istos tollere non potens dolores,
 Qui tantummodo paululum leuauit,
 Solus respiciens adhuc Camoenas,
 Solus promptus amare literatos:
 Hunc mors cum quoq; nuper abstulisset
 Cunctis artibus ultimum patronum,
 Tunc uero gemitu redintegrato,
 Per syluas, iuga, prata, tesqua, ualles
 Phœbo Musa comes ciebat omnem
 Naturam in lachrymas, deamq; natam
 Se flebat, quia non simul perisset:
 Aeternis ululatusq; uitam
 Ducendam rata, Gallia relicta,
 Externos ad agros iter parabat,
 Tales quæreret ut sibi patronos,
 Tales, si tamen inueniret usquam:
 Immensæq; uiæ pedem tenellum
 Infoelix dea protinus dedisset.

At Phœbus ratus esse reprimendos
 Conatus nimio dolore cæcos,
 Spem uultu simulabat, alloquensq;
 Tristem, tristior ipsemet sororem,
 Ploratum satis est, ait, querelas
 Mittamus ratione mitigantes,
 Quem tempus tamen auferet dolorem.
 Lugemus, scio, mortuos patronos:
 Hi cælo sedenim modò recepti,
 Vitam pro fragili colunt perennem,
 Nostros inuidiam uocantq; fletus.
 Tum nondum penitus sumus relictis
 Extorres, inopesq; flebilesq;
 Henricus patre cum Valefius Rex,
 Antistes, patruoq; Guisianus
 Rapto, nunc quoq; diligant Camœnas.
 Quare ne loca Gallicana linque,
 Vultu sisq; soror sereniore,
 Meccœnatibus optimis repertis.
 Obliuiscere, quæso, mortuorum:
 Vna nanq; manu dedere nobis,
 Hi nobis manus dabunt utrisq;.

R E R V M

RERVM ET VERBORVM IN
 Gilberti Cognati Gallia memo-
 rabilium Index.

A

Abdua fluuius	14	Alboeci	29
Abduas lac.	21	Alduasdalis fl.	53
Accusianorum colo- nia	30	Alemanii in superiori Burgundia	38.42
Aconuia flu.	20.21	Alexandria	14
Acronius lac.	49.57	Alexia	36
Adria	81	Allobroges	28
Aduatici	44	Alpes.26.earum initi- um	ibid.
Aemilia.12. Aemilia uia	25	Alpes unde dictae, et ua- ria earum nomina	
Agatha. Agathopolis	30		27
Agenticum	36	Alsa flu.	23.38
Aginum	33	Alsatia, Alsates.	38.
Agrippina Claudij Cæs.	46	41.46	
Agrippinenses	43	Alsetum	36
Alba.14. Alba Pom- peia	18	Altinum	26
Albaugusta	33	Ambari	35
Albia	33	Ambiani	44
Albianum op.	24	Ambilates	35
Albienses	29.32	Amera fl.	56
Albis fluuius	37	Amicienses	32
		Amsterdamum	50
		Ananes	13.14
		Anaxus	

I N D E X.

Anaxus fl.	23	les suffraganeæ.	32
Andegauia	33	Aquitanicus sinus.	18
Andes. Andegauenses		Arar fl.	52
31		Araris in Rhodanum	
Angelio fl.	54	Lugduni	36
Angeliones	40	Arbona	49
Anglia, Britannia ma		Arbor felix op.	49
ior	34	Arbosium	48
Angolisma	33	Arda fl.	24
Annibalis colūnæ.	20	Ardenna	39
Antenor's sepulchrū.		Arduenna sylua	39
16		Arelate. Arclas.	30.38
Antuerpia	51	Aremonica	11 (34
Apennini initiū	26	Aremonicæ ciuitates.	
ex Apennino quæ flu		Argentoratum	45
mina oriantur	23	Argentoratensis tra-	
Aquæ Sextiæ. 30. A-		ctus	46
quensis Senatus.		Argouia	57
Aquæ Statiellorum		Ariminus fl.	26
18.23		Arula fl.	48.49.57
Aquileia uetus	26	Asdrauallis	26
Aquisgranum	47	Asdrubalis nons	26
Aquitani	31	Asta	14
Aquitania	11	Aters	47
Aquitaniæ Gallie di-		Athesis fl.	27.23
tiones. 30. fluuij præ		Atrebates	44
cipui. 33. metropo-		Auaricum	32.33
		I	Auel-

I N D E X.

Auellanus lacus	57	Axona fl.	37
Auenio	30	B	
Auenticum	43	Bacchilio fl.	27.23
Auenticus tractus.	38	Baden in Ergouia.	50
	48	Bagantianus fl.	24
Auerni	31.35	Bagnacauallum op.	25
Auernia	34	Balus fl.	56 (cus.7.8
Auxa fl.	26	Baptista Mantuani lo	
Augusta Prætoria.		Bardonis collis	24
27. siue Augusta		Barot fl.	56
prætorū. 19. Rau-		Barrēsis Ducatus.	46
ricorum. 44. Tau		Basacum	46
rinorum. 19. Sal-		Basilea gymnasium &	
lassorū. ibid. Tre-		chalcographia cele-	
uirorum	46	bris	45
Augustodunum	36	Basiliēses	42
Aulerci	35	Bataua inferior.	47.
Aurclienses. Aurelia-		eiusdem fluuij præci-	
ni	35	pui	56
Aurengiorū Princi-		Bataua superior &	
pū sedes Nozere-		inferior	39
thum	47	Batauie superioris flu-	
Ausci. 31. Auscij	32	mina præcipua	55
Ausonij patria	32	Batauodurum	52
Austrasij	43	Bataui	43
Auxitana	33	Batauorum portus.	
Auxitani	32	50	

I N D E X.

Baudcum	47	Bibractæ	34
Beati Rhenani patria.		Bigerones	32
45		Bina. Binaſcum	15
Bebriacum	15	Bifuntini	40
Belgæ	40	Biteræ	30
Belgica	11	Bituricum. Bituris.	
Belgiæ Galliæ ditio-		33	
nes. 38. fluij præci-		Bituriges	32
pui. 52. metropo-		Biturigum op.	32
les ſuffraganeæ, etc.		Blagouij	28
44		Bobium	28
Belgij	43	Boij	13. 35
Belgium	47	Boiorum urbes	14.
Bellocaſij. 35. Bellicaſ-		17	
ſij	43	Boni loci lacus	55
Bellouaci	44	Bonifacius Amerbachi	
Belnnium	17	us	45
Bellnenſes	34	Bonna uetus	46
Belzoioſum	15	Bononia duplex	17
Benacus fl. 17. lacus		Bononiensēs	13
23		Bonuallis lacus	55
Benanus fl.	26	Borbetomagus	42.
Bergamum	15	45	
Berna	48	Borbonenſes	13
S. Bernardi mons.		Borbonia	34
27		Borbonij	35
Bertonorium	18	Borbus fl.	23
		I 2	
		Borma	

I N D E X.

Bormanicum	27	Bruxella	51
Bosleduci	44	Burdegala. 32. Senatus	
Brabanti	44	Burdegalen.	
Brabantia. 39. eius ur-		Burenium	50
bes	51	Burgum op.	41
Braccata Gallia, brac-		Burgum Lauizarium.	
cæ	10	19	
Braccata Gallie ditio-		Burgundi. 40. à Ger-	
nes	28	manis orti	41
Brannouices	28	Burgundia	38
Brembus fl.	21	Burgundia inferior. 34.	
Brenta fl.	23	35	
Bretonorium	26	Burgundie superioris	
Briantei	13	populi. 40. ciuitates	
Brianteorum metroco-		præcipuæ. 47. 48. flu	
mia	15	mina præcipua. 53. la	
Britannia minor. 34. et		cus	54
maior. ibid.		Burgus Francus	25
Britanniæ minoris po-		Buscum ducis	51
puli	35	C	
Britannorum forū. 26		Caballi op.	25
Britones	35	Cabillonenses	34
Brixellum	18	Cabillonum	37
Brixia	15	Cadetes	35
Brixiensis	13	Cœpina fl. 54. Cœpi-	
Broccho fl.	22	nenses	
Brugæ	52	Caletium	52
			Calo-

I N D E X.

Calorius fl.	23	Catthorum pars Hol-	
Campani	44	landi	43
Campania	39	Cella fl. 54.	Celle 9
Cantabri	31	Celtarum forum	25
Capricornū dominari		Celtica Gallia. Celtae.	
Francis	8	11. 13 58	
Carcassona	30	Celticae Galliae prouin-	
Carnia	12	ciae. 34. populi. i-	
Carnicae alpes	16.27	bid. & 35. 32. fluuij	
Carnutes	35	præcipui	37
Caroli Burgūdiæ d. a-		Cenomani	13.31
pud Nâcum interitus		Cenomanoꝝ metro-	
47		comia	15
Carolo V. Cæsari quo		Cepinenses	40 (26
ta Galliae pars subie-		Ceruia salinis celebris.	
Carum	26 (Cta. 58	Cesenna	19
Carus fl.	33	Chalcographiæ inuen-	
Casale	28	tio	45.46
Casilinum	20	Chalentam fl.	22
Casletenses	44	Chaudelienses	40
Castillionum	15	Cimenij montes	26
Castrensēs	32	Cincsius	27
Castrum Sepri	15	Circius uentus	11
Castellum aquarum.	50	Cisalpinga Gallia. 9. eius	
Casteluillarum arces.	41	dem prouinciae	12
Catalaunium. 47. Cata		Cisrhenani	42
launi. ibid. &	44	Claremontenses	32
		I 3	Claterna

I N D E X.

Claterna op.	25	Danus fl.	38.53
Clauasium	20	Datij	31
Cocofates	31	Delfium	50
Coctiæ alpes	18.27	Delphinatus	28
Codrusij	44	Derthona	18
Colonia Agrippina.	46	Diablintres	35
Colonienses	43	Diuerstadium	51
Comba uetus	53	Diuiio	37
Comata Gallia	10	Diuionenses	34
Concha fl.	26	Dodracum	50
Confluentes op.	42.	Dola	48
47		Dordonna fl.	33
Comius fl.	24	Druentia fl.	37.38
Copa fl.	24	Dubis fl. 53. Dubius. i-	
Connelij forum	19.25	bid.	54
Coronus fl.	24	Duriæ fl. duo	20
Cotij	13	E	
Crema	15	Ebredunum	36
Cremona	15.16	Eburoduni	28
Crustulus fl.	25	Eburones	43
Crustumium fl.	26	Eburonices	35
Cunium op.	25	Eganes	13.18
Curia Rhetorum me-		Elauer fl.	37
tropolis	27	Elcebus	45
Curiosolitæ	35	Ellus fl.	56
D		Elfatia	38
Danubij ortus	21	D. Erasmi Roteroda-	
		mi pa-	

I N D E X.

mi patria	51	Fortuna colonia	19
Eridanus fl.	22	forum Britannorum.	
Eupylis, siue Eurypylis		26. Celtarum, siue	
fl.	22	Gallorum. 25. Cor-	
Excusoria ars à quibus		nelij. 19. 25. Iulium.	
et quando inuenta.		12. siue Iulij. 16. 27.	
45. 46		Lebuorum, siue Li-	
Eysia	39	beriorum. 19. Liuij.	
F		26. Pompilij . 26.	
Fauentia	19	Trionorum	18
Faunum	19	Francia. Franci. 11. 34.	
Felsina	17	42. prius Salij	13
Feltrum	17	Francis dominari ca-	
Ferraria	18	pricornum	8
Fidentiola	17. 24	Francus Burgus	25
Flaccus Patauinus po-		Friburgum Nuithlan-	
eta	16	die	48
Flaminia	12	Furiosa fl.	54
Flandri. 44. Flandria.		G	
39		γαλα	8
Flandriæ urbes	52	Galli, Galatæ Græcis di	
Fleuus fl.	56	cti	8
S. Florus. S. Flori op.		Galli unde dicti. 7. eo-	
32. 33		rum mors et ingenia.	
Flußati	31	7. 8	
Fonseni	41	Gallia omnis triplex.	
Formigo fl.	25	9	
		1 4	cisalpinæ

I N D E X.

cisalpina citerior,	Gelriae flumina	95
togata, tonsa. 9. tran-	Genua Liguriae metro-	
salpina, Comata,	polis	26
Braccata 10. 11	Gesonia	46
Galliae cisalpinae flumi-	Gessate. 13. eorum ur-	
na & lacus. 20. po-	bes	18
puli. 12. prouinciae.	Gessoriatum. 51. Gesso-	
12	riacum	52
Galliae ambitus. 6. me-	Gium	48
tae. cod. & 7. longi-	Gouda fl.	56
tudo & latitudo 9	Gouernum opp.	23
Galliae populorum, ur-	Gothardi mons	27
bium, fluuiorū & mō	Graiae alpes	13. 27
tium Index	Granualis lacus	55
59	Granuallenses	41
Gallorum forum	25	Gratianopolis
Gallorum regi quota	30	Greum
Galliae pars subie-	48	Grisones
cta	58	27
Gambalotum	20	Guastalla
51		18
Gandauum	51	Guberni
Garumna fl.	11. 33. 32	43
Garumni	31	Gueldria
Gasconia	11	39
Gauda	50	Guelrenses
Gaumellum	20	43
Gebenna	30	Guienna
Gelrenses	43	30

H

Haga	50
Hannonia	39
Hedesis fl.	26

Hedij

I N D E X.

Hedui	23.34	14	
Heluetia	38 (49)	Insubria	12
Heluetiæ ciuitates.	48.	Iona fl.	37
Heluetiã irrigantia flu- mina. 57. & lacus. ib.		Iria fl.	24
Heluctij. 40. olim gens		Isara fl.	38.55
Gallica	38	Iffeus lac.	22
Heluctum	45	Iffula fl.	56
Heluis fl.	56	Isler	21
Herlemum	50	Iulia. 39. Iulie alpes.	27
Hollandi	43	Iuliacensis Ducatus.	39
Hollandia. 39. eius ciui- tates. 50. fluuij præci- pui	56	Iuliacenses	43
Hostilia	28	Iulij Agricole patria.	16
Hyporhedia	29	Iulij forum	16.27
I		Iura. Iurassi pop.	41.57
		Iurassus mons. ibid.	
		L	
Iapidia	12	Lacmellum	20
Iccius portus	52	Laberius fl.	33
Ioan Faust	46	Lambrus fl.	22
Ioan. Guttemberg	46	Langobardia	12
Ioan. Mantel	46	Languedocia	28.29
S. Ioannes op.	24	Larius lacus	21
Ila fl.	38	Lauinellum	20
Immola	19.25	Lauizarium burgum.	
Insubres. 12. eorũ lacus & flumina. 22. urbes		19	
		Laus Pompeia . Lau-	
		I 5	da

I N D E X.

da	14	Liminius fl.	23
Lebetiorum forum.		Linga fl.	56
19		Lingones	34
Lebui	13	Liquentia fl.	23
Lebuorum forum.	19.	Liuentia fl.	23
urbes	ibid.	Liuij forum	26
Leca fl. 56. Rheni pars.		Lombardi, siue Longo	
51		bardi unde dicti. 12	
Lemans	13	Lombardia	10. 12
Lemanus lacus.	28. 38	Longobardorum ur-	
Lemouici. Lemouices.		bes	14
31		Lonsalinum	48
Lentia fl.	24	Losanne	28
Leodienses	43	Lotharingia	39
Leodium	46	Louanium	51
Leopontia alpes	27	Louffenbergum	49
Lerdanum	51	Lucanus lacus	20
Leuci	44	Lucemburgum	39
Lexouij	35	Lucerna	49
Leyda	50	Lucernanus lacus	57
Liberiorum forum.	19	Lugduni	35
Licinophorum	15	Lugdunū. 36. Lugdus	
Liger fl.	33	rex. ibid.	
Ligeris	21. 37	Lupa fl.	54
Liguria	12	Lutetia Parrhisorum.	
Limagus lacus, Lima-		36	
ba	57	Lutetiani	34
		Luth-	

I N D E X.

Luthprandi monasterium	24	S. Mauricius op.	27
Luxemburgensis Ducatus	39	Maxentia	25
Lycus fl.	56	Mechlinia	51
Lysa fl.	55	Mediolanum	14
		Mediomatrices.	42.
		Mediomatricum.	
		45	
M		Medoacus fl.	17.
Maguntiaci	42	23	
Maguntiacum	46	Meduna fl.	25
Mailotenses	40	Medus dux	14
Maior lacus	21	Mela fl.	20
Mandubij	34	Melcium	15
Manlianum. Marlianum	15	Menapij	43
Mantua Virgilij patria	14	Meneci portus	27
Marchia Anthonitana		Meridianus fl.	22
19. Teruisiana	12	Merna fl.	56
Maregnus lacus	55	Mesopotamia	14
Marida fl.	26	Metæ	45
Martis uicus	15	Metaurus fl.	19.
Masilia	29	26	
Matiscon	37	Metenses	42
Matisconenses	34	Migienses	40
Matrona fl.	11.	Mimotenses	32
		Mincius fl.	14. 17.
		23	
		Modena	14
37			
		Mogun-	

I N D E X.

Boguntiacum	15	Narbo ciuit.	29
Montpeſſulanus	39	Narbon. Narbonenſis	
Mons regalis	19	Gallia	10
Montani	40	Narbonenſes	29
Montonus fl.	26	Natiſon fl.	16
Morgus fl.	21	Nauftrij	43
Morini	42.44	Nazarethum	47
Morinorū emporiū.	51	Nemetes	42
Mornia fl.	22	Nemetum	45
Mortuenſes	41	Neomagus	45
Mofa fl. 55. eius acco-		Neruij	43 52
le	42.43	Neuftri. 35. Neuftria.	
Mofella fl. 43.55. eius		39	
in Rhenum trāſitus.		Nicaea	13.10
47		Nicia fl.	24
Motenſes	41.43	Nitiobriges	29
Municipium	20	Niuerni	35
Mufio fl.	23	Normannia. Norman-	
Mutina	14.25	dia	34
N		Normanniae populi	35
Namurcenſis comita-		Nouaria	20.21
tus. 44. Namurcum.		Nouocomum	15
47		Nozerethēſes, & eorū	
Namurci	44	pagi quot	40
Nancum	47	Nuithlandia	38
Nancorum uallis	54	Nuithones	40
Nanetes	33.35	Nura fl.	24
			O

I N D E X.

	O	Parrhisorū Lutetia.	36
Oba fl.	37	Parlamentum Dola-	
Obrinca fl.	55	num	48
Ocha fl.	24	Patauium	16
Ocelle	27	Paulini patria	16
Ostauianorū colonia.		Paulus Iuriscōsultus.	16
16		Pedemontani	13.28.co-
Ostodurum	27	rum urbes	19
Ollius fl.	22	Pemenses	40
Opitergium	17	Penninae alpes	27
Orchus fl.	21	Perpenniana	30
Orgelium	48	Perticetum	25
Orobij	13	Petracorij	32
Orobiorum urbes	15	S. Petri uicus	25
Orona fl.	22	Phactontis casus in Ere	
Ortae lacus	21	danum	22
Osia fl.	37	Phrysia. 39. Phrysij.	
Ossimi	35	43	
	P	Picardi. 44. Picardia.	
Padua. Padus fl.	16	39	
Padus, qui ex Eryda-		Picenum	19
nus	22	Pictavi. Pictones	31
Paphia	15	Pisaurum	19
Panarus fl.	25	Placentia	14
Parma. 14. Parma fl.		Planus fl.	23
24		Plauti patria	19
Parisienses	34	Pleumosij	44
		Plinio-	

I N D E X.

Pliniorum patria	15	Remi	44
Pœnina uallis . Pœni-		Remis	46
nae alpes	28.38	Reuermatis fl.	26
Polichnium	48	Rharonus fl.	17
Pollentia	18	Rhaudium	19
Pompeiana	14	Rhedones	13.35
Pompilij forum	26	Rhenus Galliae & Ger-	
Pontarlum	48	maniae limes. 56. eius	
Pontius lacus	54	ortus et tractus. ibid.	
Prouincia	10	57	
Prouincia Romanorū		Rhenus prope Bono-	
que	28	niam	17.22
Prouinciales	28	Rheni accolae	41.
Q		42	
Quaderna op.	25	Rheni & Mose Con-	
Quintilij poetæ patria.		fluentium populi.	
15		42	
R		Rheni ortus. 27. ostia	
Rarus fl.	24	per Gelriam	55
Ratus fl.	24	Rheti	27
Rauenna	18	Rheticae alpes	27
Rauraci	41	Rho fl.	27.38
Rauricorum Augusta.		Rhodanus. ex Rho &	
44		Dano	38
Reamonenses	40	Rhodobium	19
Regalis mons	19	Ripuatrij	42
Regium. Rego	14	Rina. 15. fl. & opp.	
			54

I N D E X.

54		Salsubium	26
Rhomaniola. Rhoman		Samogia fl.	25
diola	12	Sangallum	49
Romanioli	23	S. Angelus op.	22
Rotera fl.	56	Sapis fl.	26
Roterodanum	51	Sarca fl.	23
Rothomagus Senatus		Sarsina	19
36		Scaldis fl.	55
Rubicon fl.	26	Schedanum	50
Rubrarum troctarum		Schefusium	49
lacus	55	Schia fl.	56
Ruscini	29	Sconhouium	50
Rutheni	31	Scrinia fl.	24
Ruza fl.	49.57	Sculterna fl.	25
S		Sebunus lacus	22
Sabaudi. Sabaudia.		Secusiani	41
28		Secusium	19
Sabbatia uada	27	Seduni. Sedunum op.	
Sagona fl.	53	38.49	
Salinæ	48	Segui	44
Salij. Salie leges	13	Segusium	27
Saliorum urbes	20	Selandia	39
Sallasi	13	Selestadium	45
Sallassorum Augusta.		Sena	28. fl. 53.
19		54	
Sallyes	29	Senius fl.	25
Salsinium fl.	25	Senogallia	19
		Seno-	

I N D E X.

Senones	13.35	Statola fl.	24
Senonis	36	Sturia fl.	21
Serpentinus fl.	53.54	Sueſſiones	44
Sequana fl. 11. 37. 52. Se		Suetonij patria	16
quani. ibid.	34.40	Suiceri	40
Serius fl.	15	Suiceria	38
Serraualle op.	24	Suitenses	27
Serius fl.	22	Susa	19
Sesites fl.	20.21.27	Sylleuenium	19
Sextiæ aquæ	30	T	
Sicambri	43	Tanarus fl. 14. 18. 24.	
Siccia fl. 20. 21. Siccia-		eius ortus	18
ni	ibid.	Tannetum	17
Siccianorum metroco-		Tarantasia	27
mia	27	Tarbelli	31
Sicla fl.	25	Tarentasij	28
Sigubates	31	Taruſatij	31
Silis fl.	17	Taruſium	16.17
Silere op.	25	Tarus fl.	24
Sirodani	41	Tauriacus tractus	49
Sifimus fl.	23	Taurinum. 19. Taurino	
Solodurum	48	rum Auguſta. ibid.	
Somia fl.	55	Taurini	28
Sorda fl.	37	Taurus fl.	57
Spira	45	Tectofagi	29
Statiellorum aquæ. 18.		Terduplus fl.	30.21
23		Tholoſa. Tholoſanus	
		Senatus	

I N D E X.

Senatus	29.33	Trionorum forum.	18
Thufanæ alpes	27	Tugium	50
Tiberiachum op.	25	Tullenses. Tullingi. Tul-	
Ticinum. Ticinus fl.	15.	lum ciuit.	42.45
21		Tungri	43
Tigurinus lacus	57	Tunnus fl.	24
Tigurum	49	Turgauia	57
Timauus fl.	23	Turonia	33
T. Liuij patria	16	Turus fl.	57
Togata Gallia	9	Tutelenses	32
Tollonum	30	Tyberis ortus	26
Tolosatij. Tolosates.	29	V	
Tornacenses	43	Vabrenses	32
Tornacum ciuit.	43.52	Vacalo fl.	56
Traiectensis. Batavia.		Vada Sabatia	27
39		Vahalis fl.	55
Traiectum. 47.50. du-		Valentia	50
plex. ibid.		Valesia	38
Trebia fl.	14.24	Vallis Pœnina	38
Treccenses	44	Vallupenses	40
Treuiri	42	Vandalorum natio.	40
Treuirorum. Augusta.		Vangiones	42.45
46		Vantua	38
Triboci	41	Varella	27
Tridentum. Tridēti-		Varus fl. 10. eius hostia.	
næ alpes	17.37	27	
Trier	46	Vascones	32
		K	
		Vasco-	

I N D E X

Vasconia	30	Veseuinus lacus	57
Vasconia populi	31	Vesontio ciuit.	44
Vasarij	31	Vesulum	48
Vatrenus fl.	25	Viana fl.	37
Vaudani	40	Vicentia	17
Vautuates	40	Vicheria	24
Vayanus fl.	23	Vicomercatus	15
Vbij	43	Vicus Martis	15
Vellaunium	31	Vienna	30
Vellaunij	32	Viglabanum	20
Veneti. 13 ad Gallici		Vindonisa	49
Oceani litora	35	Virodunum	46
Venetorū ciuitates præ		Vitudurum	49
cipue	16	Vltraicctum	40.57
Venetia. 12. Venetia. 16		Vmbro fl.	22
Venetus lacus	57	Vniuersitas	48
Veragri	40	Vocetius mons	57
Verbanus lacus	21.27	Vocontij	29
Vercelle	20	Vogesus mōs	52.55.57
Verdunenses	34	uel Vogasus. ibid.	
Vergeminum	20	Volce	29
Vergilij locus. 9. pa-		Volusius poeta	16
tria	14	Voraginum lacus	54
Verocasses	44	Vorda	50
Veromandui	35.44	Vosifium	15
Verona	17	Vri, Tigurinorum pæ	
Vertocomatora	30	gus	49
			Vsienfes

I N D E X.

Vfienses	40.41	Vuiuelſpurgum	48
Vualis fl.	56	Vuormacia	45
Vueſterichi	42.43	Vuormaciensēs	42
Vueſtria. Vueſtricha.		Z	
39		Zurzachum	49

F I N I S.

K 2

JOHANNES...
 ...
 ...
 ...

IOANNIS OPORINI
tetrastichon.

Gilberti os, habitumq; uides: effingere tantum
Artificis potuit ingeniosa manus.

At Gilberti animum, melior quæ portio, rectè
Ut cognosse queas, scripta diserta dabunt.

IN HVIVS IMAGINIS
D. Gilberti Cognati Nozereni grati-
am, Leuini Cotmanni Gan-
dauī Carmen.

Mœnia Cretenſis fugiens ſuſpecta tyranni
Dædalus, eximiæ condidit artis opus.
Dumq; ſuam Couſ Venerem pinxiſſet Apelles,
Creditus humana eſt conditione deus.
Se quoq; Praxiteles ſuperis propè ſedibus æquat,
Marmore dum Pariò, quod lubet, ipſe facit.
Vt ſileam docti, ueterum monumenta. Myronis,
Nobile Lyſippi, Phidiacumq; genus:
Atq; alios, longo quos ordine ſcripta recensent,
Debita ne pereat laus benè parta bonis.
Nil tamen ad noſtri faciunt gymnaſmata cœpti,
Docta tibi medio quæ dedit orbe manus.
Omnia diſparibus ſed ſunt diuerſa figuris,
Iudicio fuerint ſi benè penſa graui.
Illic ſenſus erat nullus, ſine pectore corpus:
Hic latet ingenium, non ſine fruge, ſerax.
Illic, quæ manibus peraguntur, lumina paſcunt:
Hic, aliud maius quod ſpeculeris, habes.
Sit licet anguſtæ parua ſub imagine formæ
Circulus, inde tamen maxima quæq; ſeras.
Si modò GILBERTI uirtus non fugerit ampla
COGNATI, patriæ ſpesq; decusq; ſuæ.

Qui quater undenos quum iam uerisset ad annos,
Quis se uixisse, hæc testificetur habet.
Quare procul Veneres, procul et Polycletius Equus
Quicquid & in precio porticus omnis habet.
Atria compositis secedant regia signis:
Aes, aurum nihil est, nil Pariusq; lapis.
Iaspide luxurent, quibus est fortuna, parato,
Quemq; uolent recreent Persica regna uirum.
Interea hic nostræ fuerint solamina uitæ,
COGNATVS, docto cui fluit ore melos.

F I N I S.

BASILEAE, EX OFFICINA
Ioannis Oporini, Anno Salutis humanæ
M. D. LII. Mense
Ianuario.

BASILIAN, ET OFFICINA
Locus Operis, Anno 1840
E. D. E. M.
Lombard.